НАРОДНА АРМІЯ

3 травня, 2018

#18 (5550)

НОВИНКА ВІД ВІТЧИЗНЯНИХ ЗБРОЯРІВ — ГРАНАТОМЕТ УАГ-40

Український зразок вирізняється високою точністю ураження та значно меншою вагою у порівнянні з іноземними аналогами стор. 10

«ЧОРНИЙ» ІЗ БРИГАДИ ІМЕНІ ЧОРНИХ ЗАПОРОЖЦІВ

ЗА ЧОТИРИ РОКИ ВІЙНИ ЙОГО ПІДРОЗДІЛИ НЕ ВТРАТИЛИ ЖОДНОГО БІЙЦЯ

стор. 8

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

УКРАЇНСЬКА АРМІЯ ОТРИМАЛА АМЕРИКАНСЬКІ «ДЖЕВЕЛІНИ»

«Вітаю жвавий інтерес — і в Україні, і за її межами — до постачання нам комплексів «Джевелін». Можу лише підтвердити, що так довгоочікувана зброя прибула до українського війська. І значно зміцнила потужний стримуючий ефект нашої боєздатності і євроатлантичної безпеки. Продовжуємо працювати над зміцненням нашого оборонного потенціалу з метою відсічі російській агресії», — написав глава держави на своїй сторінці у Facebook.

«Щиро вдячний за справедливе рішення Дональду Трампу на підтримку України, на захист свободи та демократії. Вашингтон не лише виконав нашу спільну домовленість, він продемонстрував лідерство і важливий приклад.

Розраховую на твердість позиції всіх партнерів України, передусім країн «Великої сімки»: ціна за триваючу агресію проти України для Кремля має і надалі зростати!»

Як зазначив Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак, з 2 травня на базі навчальних центрів ЗС розпочалася практична підготовка українських розрахунків для «Джевелін». Як повідомили в Управлінні комунікацій та преси МО України, Степан Полторак зауважив, що це позитивне рішення дозволило суттєво підвищити обороноздатність України, забезпечити українських військовослужбовців сучасним озброєнням та створити потужний протитанковий резерв.

Нова зброя суттєво підвищить обороноздатність України, створить потужний протитанковий резерв

НАТО ЗБЕРЕЖЕ ПОЛІТИКУ «ПОДВІЙНОГО ПІДХОДУ» ЩОДО РОСІЇ

Північноатлантичний альянс продовжить свою політику щодо міцного стримування та оборони в поєднанні з діалогом.

Про це Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг заявив за результатами першої сесії засідання міністрів закордонних справ Альянсу у Брюсселі, повідомляє Укрінформ.

«Ми розпочали наше обговорення з Росії та щодо довгострокових наслідків її зовнішньої і оборонної політики. Ми домовилися, що наша політика подвійного підходу щодо міцного стримування та оборони в поєднанні з діалогом є чинною», — сказав глава Альянсу.

Характеризуючи актуальну ситуацію стосовно відносин НАТО з Росією, Столтенберг зазначив, що нині немає ані стану холодної війни, ані стратегічного партнерства.

«Це є щось нове», — зауважив Генсек та повідомив, що Альянс продовжить підготовку до проведення засідання Ради НАТО — РФ.

Столтенберг додав, що обговорив із новопризначеним держсекретарем США Майком Помпео політику НАТО відносно РФ, де основна увага була сфокусована на протидії гібридним загрозам.

РОСІЯ ДЕСТАБІЛІЗУЄ УКРАЇНУ, ГРУЗІЮ І СИРІЮ

Росія відіграє дестабілізуючу роль в Україні, Грузії й Сирії, повідомила речниця Державного департаменту США Гізер Ноєрт.

«НАТО є найбільш релевантним, ніж будь-коли з часів холодної війни. Сьогодні наша увага зосереджена на постійній російській агресії та її здатності залякувати, змушувати, підривати й вторгатися на територію своїх сусідів. Росія відіграє дестабілізуючу роль в Україні, Грузії й Сирії. НАТО — це оборонний союз в умовах загрози», — зазначила вона, повідомляє Укрінформ.

«Держсекретар Помпео і міністри закордонних справ країн НАТО підтвердили: Альянс не повернеться до business as usual (бізнес як завжди. — Ред.) з Росією, доки вона не почне виконувати взяті відповідно до Мінських домовленостей зобов'язання, а саме — виведення військ і (припинення. — Ред.) підтримки сепаратистів на Донбасі, повернення контролю над Кримом Україні», — заявила Ноєрт.

«УКРАЇНА БУДЕ БОРОТИСЯ ЗА КОЖНИЙ КЛАПТИК ЗЕМЛІ Й ЗА КОЖНОГО УКРАЇНЦЯ»

Президент Петро Порошенко під час наради із військовим керівництвом щодо початку операції Об'єднаних сил наголосив, що протистояння агресії Росії завершиться тоді, коли буде звільнено останній клаптик української землі на Донбасі та в окупованому Криму.

«Можете поставити мені питання: а коли закінчиться протистояння агресії? Я вам дам абсолютно чітку відповідь: АТО закінчилося, а протистояння агресії, відсіч російському агресору завершиться тоді, коли буде звільнено останній клаптик української землі. Причому як на території Донецької й Луганської областей, так і на території окупованого Криму. Це принципова наша позиція», — наголосив глава держави, повідомляє прес-служба Президента України.

Президент зауважив, що лунали пропозиції відрізати Донецьк, Луганськ і Крим та подарувати їх ворогові. «А далі рухатись по визначеному кимось шляху. Ні. Україна буде боротися за кожний клаптик землі й за кожного українця, який зараз перебуває на окупованій території в жахливих гуманітарних умовах — страшенного безробіття, відсутності повноцінного доступу до систем освіти, охорони здоров'я, відсутності пенсійного забезпечення», — підкреслив глава держави.

Президент сказав: «Уже дуже швидко стало зрозуміло, чим загрожує для кожного українця, який опинився на окупованій території, «руская вєсна» і «рускій мір»: комендантська година, що не так — одразу «на подвал». Різке падіння рівня життя, пограбування, убивства, знущання над українськими заручниками, незаконні збройні формування й інше».

НА АЕРОКОСМІЧНОМУ САЛОНІ EURASIA-2018 ПРЕДСТАВИЛИ СПІЛЬНУ ПРОГРАМУ УКРАЇНИ Й ТУРЕЧЧИНИ ЗІ СТВОРЕННЯ ЛІТАКА

На міжнародному аерокосмічному салоні Eurasia-2018 в місті Анталья, Туреччина, ДП «Антонов», що входить до складу ДК «Укроборонпром», представило середні транспортні літаки Ан-178 та Ан-77. Під час Eurasia-2018 відбулась низка зустрічей і переговорів із представниками урядових структур, промислових підприємств та авіаперевізників Туреччини й інших країн із метою обговорення напрямків співробітництва за програмами середнього транспортного літака Ан-178, сімейства регіональних пасажирських літаків Ан-148/Ан-158, перспективного військово-транспортного літака короткого зльоту й посадки Ан-188, безпілотних авіаційних комплексів.

Окремо треба сказати про презентацію програми створення військово-транспортного літака короткого зльоту й посадки, яку реалізовуватимуть Туреччина й Україна в умовах міжнародної кооперації.

СЕРІЙНЕ ВИРОБНИЦТВО РАКЕТНОГО КОМПЛЕКСУ «ВІЛЬХА» МАЄ РОЗПОЧАТИСЯ ВЖЕ ЦЬОГОРІЧ

На одному із загальновійськових полігонів Збройних Сил України відбулися завершальні вогневі випробування ракетного комплексу «Вільха». До його створення було долучено більше як десяток підприємств оборонно-промислового комплексу України різних форм власності. Про це повідомляє прес-служба ДК «Укроборонпром».

Випробування пройшли з участю Президента України Петра Порошенка, який поставив завдання розпочати 2018 року серійне виробництво ракети. «Чому це так важливо? Не тільки тому, що українська армія нарешті отримає високоточну зброю, яка значно підвищить ефективність дій підрозділів Збройних Сил України. Це важливо й тому, що ракету «Вільха» складено повністю з українських комплектувальних. Нам ніхто не може перешкодити виробляти цю високоточну зброю», — наголосив глава держави.

Петро Порошенко зауважив, що вперше за такий короткий термін було налагоджено виробництво нової високоточної зброї. «Лише два роки тому рішенням Ради національної безпеки і оборони було доручено розпочати ракетну програму. Нині ми завершили її випробування, і ракету буде поставлено на озброєння», — сказав Президент.

Він нагадав, що до 2014 року можливості Збройних Сил і ракетного комплексу знищували, було ліквідовано виробництва. «Ми за це заплатили дуже високу ціну. І зараз ворог уже знає потенціал українського оборонно-промислового комплексу, ворог знає потенціал української армії. Можу сказати одну конкретну цифру: ракета «Вільха» в 10 разів точніша і, відповідно, у 10 разів ефективніша, ніж старі системи залпового вогню, які перебували на озброєнні ще із часів Радянського Союзу», — підкреслив глава держави.

Президент також повідомив, що нині поставлено нові завдання, зокрема щодо розробки крилатих ракет. Глава держави сказав, що Україна відповідно до незалежного міжнародного оцінювання ввійшла в десятку найефективніших армій Європи. «Ми впевнені в тому, що такі кроки нас значно наближають до підвищення ефективності, і наші партнери, зокрема й партнери по НАТО, можуть твердо розраховувати на міць Збройних Сил України. Так само, як і ми розраховуємо на наших партнерів», — зазначив Петро Порошенко.

30 КВІТНЯ РОЗПОЧАЛАСЬ ОПЕРАЦІЯ ОБ’ЄДНАНИХ СИЛ ІЗ ВІДСІЧІ ТА СТРИМУВАННЯ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЇ НА ДОНБАСІ

Президент України Петро Порошенко під час наради із військовим керівництвом щодо початку операції Об’єднаних сил

Президент — Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України Петро Порошенко підписав Указ «Про затвердження рішення РНБО «Про широкомасштабну антитерористичну операцію на території Донецької та Луганської областей», яким вводиться в дію рішення Ради національної безпеки і оборони про зміну формату широкомасштабної антитерористичної операції, яка була запроваджена 2014 року.

Глава держави також підписав наказ Верховного Головнокомандувача ЗСУ «Про початок операції Об’єднаних сил із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі та стримування збройної агресії Російської Федерації на території Донецької та Луганської областей». «Згідно з наказом з 14.00 30 квітня 2018 року розпочати операцію Об’єднаних сил із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі та стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях відповідно до плану операції Об’єднаних сил», — повідомив Петро Порошенко під час наради із військовим керівництвом щодо початку операції Об’єднаних сил.

Крім того, він підписав наказ Верховного Головнокомандувача «Про затвердження положення про об’єднаний оперативний штаб ЗСУ».

«Упевнений у тому, що це не просто зміна формату. Це нові можливості захисту української території, українських громадян. Ми зробимо все можливе, щоб якнайшвидше земля окупованого Донбасу повернулася під суверенітет України, а для сотень тисяч, мільйонів тимчасово переміщених осіб, які змушені були покинути донецьку та луганську землі, ми створимо умови для того, щоб вони якнайшвидше повернулися і відновили нормальне життя на Донбасі», — зазначив Петро Порошенко.

Глава держави подякував командувачу АТО Михайлу Забродському «за блискуче виконання завдань» і передав управління командувачу Об’єднаних сил генералу Сергію Наєву.

«АТО закінчено», — наголосив Верховний Головнокомандувач.

Президент поставив низку завдань керівництву силових структур з метою реалізації вимог наказів Верховного Головнокомандувача. Зокрема начальнику Генерального штаба Віктору Муженку було поставлено завдання забезпечити здійснення стратегічного керівництва силами та засобами ЗСУ, іншими складовими сил оборони, залученими до проведення операції Об’єднаних сил на території Донецької та Луганської областей, і забезпечити їхню ефективну, жорстку координацію. «У разі загострення обстановки залучати до складу Об’єднаних сил додаткові сили і засоби ЗСУ, всіх без виключення інших силових підрозділів, інших складових частин сектору оборони і безпеки», — сказав Петро Порошенко.

«У разі загострення обстановки залучати до складу Об’єднаних сил додаткові сили і засоби ЗСУ, всіх без виключення інших силових підрозділів, інших складових частин сектору оборони і безпеки»

«Хочу окремо наголосити, що завершення режиму широкомасштабної антитерористичної операції не позбавляє нас можливості оголошення АТО в будь-який час, коли виникає терористична загроза на звільнених територіях», — додав очільник держави.

Президент наголосив на важливості уважного стеження за ситуацією і необхідності протидіяти ризикам і загрозам, зокрема й діяльності диверсійних груп. Петро Порошенко особливо наголосив на важливості протидії інформаційній агресії як складової частини гібридної війни, повідомляє офіційний сайт глави держави.

Командувачу Об’єднаних сил, зокрема, доручено організувати і забезпечити застосування зброї і озброєння підпорядкованими військами, залишаючи українським військовим право на відкриття вогню у відповідь. «Ще раз наголошую, звільнення Донбасу передбачається політико-дипломатичним шляхом, примушенням Росії виконати Мінські домовленості. Забезпечення в першу чергу реалізації безпекового пакета Мінських домовленостей включно з гарантованим режимом припинення вогню. Відведення, бажано на територію Російської Федерації, артилерії, танків, систем залпового вогню, мінометів, які заборонені Мінськими домовленостями», — сказав він.

Глава держави звернувся до командувача Об’єднаних сил: «Якщо ворог перейде в широкомасштабний наступ, у першу чергу на вас лягає відповідальність за забезпечення відсічі широкомасштабної збройної агресії Російської Федерації».

Петро Порошенко також зазначив, що українські дипломати і він як Президент зроблять усе, щоб забезпечити запровадження формату миротворців, які посилять безпековий компонент і створять необхідні умови для відновлення нормального життя.

Президент наголосив, що зараз у документах міжнародних організацій, окремих заявах наших партнерів і союзників чітко вказано: те, що відбувається на Сході України, називається агресією РФ, те, що відбулося у Криму, називається незаконною анексією РФ суверенного українського Криму. «Світ визнав факт агресії. І саме це дало нам можливість зафіксувати це у внутрішніх законодавчих актах України», — додав він.

Глава держави також зазначив, що ухвалений Верховною Радою Закон «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України над тимчасово окупованими територіями в Донецькій та Луганській областях» відображає його стратегію щодо звільнення окупованих територій.

«Цим законом створено нову правову основу для виконання завдань з відсічі ворожої агресії на Донбасі, а в перспективі й відновлення територіальної цілісності України», — зазначив Петро Порошенко. Водночас він доручив РНБОУ, керівниками силових відомств проаналізувати законодавчу базу і в разі потреби внести пропозиції щодо вдосконалення законодавства у зв’язку із завершенням проведення широкомасштабної АТО.

ШАХТА «БУТОВКА»: ВОРОГ ОБСТРІЛИ НЕ ПРИПИНЯЄ

СПРОБА БОЙОВИКІВ ПЕРЕВІРИТИ ПИЛЬНІСТЬ НАШИХ ЗАХИСНИКІВ УКОТРЕ ЗАКІНЧИЛАСЬ НЕВДАЛО

Колись жвава сучасна автострада Н-20 Слов'янськ-Маріуполь сьогодні більше нагадує дорогу-привид. Уздовж неї пролягає лінія розмежування сторін на північно-східній околиці Петровського району міста Донецька. Про те, що шосе-рокада знаходиться на лінії вогню, нагадують вирви від снарядів і мін, які доводиться акуратно об'їжджати, щоб не пробити колесо або не натрапити на нерозірваний боєприпас. Зупинятися тут не слід, бо можна потрапити на приціл противника. Відстань до позицій окупантів — не більше 800 метрів. Через вкриті весняним листям крони дерев лісосмуги добре видно зруйнований термінал донецького аеропорту, селище Опитне

Наш шлях лежить на шахту «Бутовка». Назва цього колись великого промислового об'єкта на околиці Авдіївки вже давно набула особливого сенсу. З початку бойових дій на Донбасі «Бутовка» стала не просто важливим рубежем оборони, а й символом непохитної мужності і героїзму українських вояків.

Проминувши блокпост, ми повертаємо на путівець, який веде до розбитої шахти. Машина швидко долає 500 метрів відкритого простору і заїжджає в укриття. Обгорілі скелети металоконструкцій виробничих цехів, покручені балки вентиляційного ствола шахти, елеваторів, насосної, зруйнована труба котельні зустрічають нас зловісною тишею. Скрізь — десятки тонн понівеченого металу та осколків.

«Наші спостерігачі не втрачали ДРГ із поля зору, добре скорегували вогонь у відповідь і ворог був відкинутий на вихідний рубіж. У нас втрат немає, а їхній бліндаж і досі горить...»

— Командир роти Василь, — представився нам молодий старший лейтенант.

Розмовляючи, йдемо на позиції. Зараз оборону тут тримають воїни-десантники однієї з десантно-штурмових бригад ЗСУ. Весна помітно оживила навколишній пейзаж. Але навіть зелене листя і яскраві квіти не можуть приховати жахливих слідів руйнувань і повністю знищених вогнем артилерії дерев і кущів.

— Ніч видалася неспокійною, — розповідає командир роти. — Противник намагався вести активну розвідку. Близько опівночі спостерігач із поста, розташованого на гребені висоти, своєчасно помітив рух до нашої позиції на правому фланзі. Пролунала команда: «До бою!» Як виявилося — дуже своєчасно. Не встигли бійці зайняти свої місця, як почався обстріл. З їхнього боку для прикриття диверсантів активно працював «Утес» і автоматичний гранатомет АГС-17. Наші спостерігачі не втрачали ДРГ з поля зору, добре скорегували вогонь у відповідь, і ворог був відкинутий на вихідний рубіж. У нас втрат немає, а їхній бліндаж і досі горить. Це, напевно, наш трасер влучив. Зараз більш-менш тихо.

За плечима Валентина півтора року служби в гарячому регіоні

Солдат Павло: «Дивлюсь я на небо та й думку гадаю...»

Гранатометника Руслана друзі називають універсальним солдатом. Він вміє все: влучно стріляти, ходити в розвідку і готувати смачний плов

Сержант Віктор вважає, що війна не привід запускати свій зовнішній вигляд. Відтак, у будь-якій ситуації знаходить час привести себе в порядок

Несподівано наш рух по позиціях було перервано командою: «Всім в укриття!» Командиру по рації надійшла доповідь: «Бачу пташку!» Ховаємося під навіс із маскувальної сітки. Над нами чути дзижчання квадрокоптера.

— Мабуть, помітили, що машина до нас заїхала, вирішили «очі включити», — пояснив появу безпілотника над позиціями ротний. — Зараз вони активно здійснюють повітряну розвідку, кожен

«РІДНИЙ ПОГЛЯД ТА УСМІШКА ЗАВЖДИ ДОДАЮТЬ СИЛ І НАСНАГИ!»

Вже добре пом'ятий протягом численних ротацій шматочок картону розміром 9 на 13 сантиметрів — це кольорова світлина, яку боєць Микола проніс із собою крізь десятки запеклих боїв. Із затертого глянця всміхається син, якого цілує найкраща у світі жінка. Коли стає дуже важко, він дістає з таємної кишені свого наплічника цей оберіг, і в темному бліндажі стає навіть світліше і затишніше. Він відчуває — родина чекає на нього, пишається ним і вірить, що їхній тато і чоловік впорається з російською навалою та повернеться додому. Від цих думок йому стає легше, відчувається приплив сил і енергії.

До війська Микола пішов сам, не чекаючи повістки з військкомату.

— Мені відразу запропонували йти в цей батальйон, — розповідає він. — Мовляв, тут найкращі хлопці з Дніпра. І знаєте, так і є.

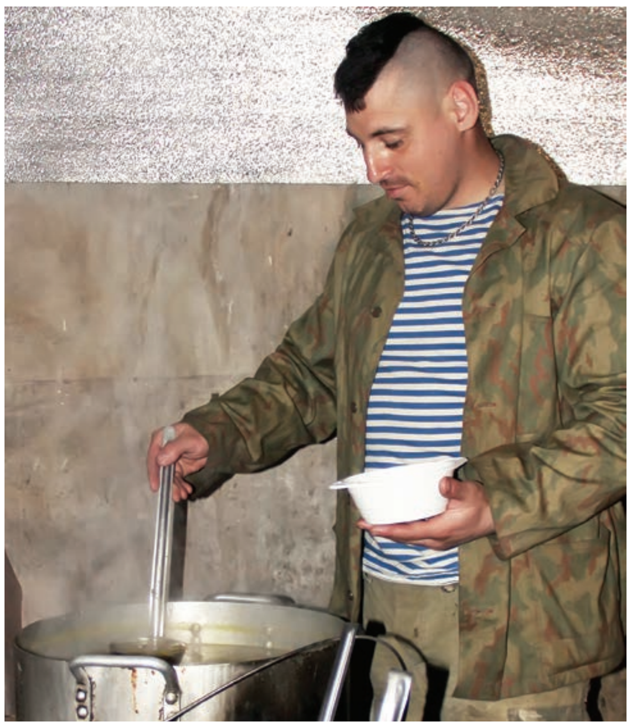
Разом із товаришами по зброї Микола звільнив чимало українських міст і сіл. І його оберіг повсюди був із ним. Саме тому, впевнений боєць, він і вижив у численних важких боях. На чергову ротацію дружина подарувала Миколі натільний образок святого Миколая — заступника цього воїна.

— Але все одно рідний погляд і усмішка, мов ковточок чистого повітря, завжди додають сил і наснаги. Головне знати, що тебе чекають вдома з перемогою, — говорить боєць.

Тарас ГРЕНЬ

Наші воїни завжди уважно стежать за всіма пересуваннями бойовиків

Цього разу кухар Олег приготував суп із фазана

Для сержанта Миколи чистка зброї — щоденна справа

Задушевна пісня у виконанні солдата Тараса завжди піднімає настрій його товаришам

день фіксуємо кілька таких прольотів, тому намагаємося себе особливо не засвічувати.

Попри відносну тишу на спостережних постах, розслаблятися не можна. Спостерігачі солдати Микола і Сергій уважно стежать за позиціями противника за допомогою спеціального обладнання. Кожен знає і чітко контролює свій сектор відповідальності. Хлопці дивляться у велику стереотрубу і траншейний тактичний перископ. У них добре видно двоповерхову будівлю найманців, розташовану за двісті метрів від нашої позиції. Там, за їхніми словами, обладнані снайперські вогневі точки окупантів, звідки вони ведуть прицільний вогонь.

— Нещодавно противник змінив тактику, — розповідає старший лейтенант Василь. — Стало менше хаотичних обстрілів. Ворог почав використовувати так званий метод роботи «на приманку». Наприклад, для виявлення нашої вогневої точки відкривається вогонь із кулемета. Якщо ми даємо відповідь, то вони вже б'ють по виявлених цілях з більш серйозного озброєння або ж підключають снайперські групи. У цих умовах намагаємося правильно оцінювати ситуацію і не піддаватися на провокативний вогонь, а також працювати на випередження. Поки що нам це вдається.

Окопне життя має свої особливості. Зі зменшенням кількості обстрілів ворожої артилерії десантники почали більше часу приділяти обладнанню позицій, господарським роботам, поліпшенню побутових умов.

У глибині невеликої балки кипить робота. Бійці наповнюють мішки піском і розвозять тачкою по позиціях. Робота трудомістка, але вкрай необхідна. Таким чином хлопці відновлюють пошкоджені кулями та осколками позиції.

У бліндажі відпочиває чергова зміна. Солдат Тарас бере уроки гри на гітарі у свого командира взводу.

— Слух і голос у мене є, а акорди підбирати — наука нескладна, — ділиться враженнями музикант-аматор.

З приміщення кухні долітає апетитний аромат. Заглядаємо туди. У царстві вогню, пари, каструль і сковорідок бачимо фігуру кухаря, обов'язки якого виконує солдат Олег, який за сумісництвом є фельдшером. Як він розповів, на обід десантники смакуватимуть супом із фазана (несподівана здобич ротного улюбленця — пса на кличку Бандера) і картопляні деруни.

Проходимо у глиб території шахти. Мружачись на яскравому сонечку, із задоволенням голиться боєць із позивним «Дід».

— Хто й куди подів дзеркало? — обурюється він, використовуючи замість люстерка фронтальну камеру смартфона.

Виявилося, що він на «Бутовці» — найстарший серед солдатів. «Дід» вже давно розміняв шостий десяток. Дружина, двоє дітей та двоє внуків — його основна мотивація. Уродженець Красноярська колись служив строкову в Сумах і залишився там, з часом пустивши в Україні коріння. «Дід» воює із 2014 року, пройшов бої під Щастям, Іловайськом, Дебальцевим. І ось тепер «Бутовка». На наше запитання, скільки ще служитиме, відповів просто — до перемоги. І дивлячись на нього, ми зрозуміли, що поки на передовій є такі люди, як «Дід», вона обов'язково настане.

Олександр КІНДСФАТЕР,
Ярослав МЕЛЬНИЧУК

ПОБРАТИМ ДІК

Попри свою собачу природу, Дік вважається військовослужбовцем одного з підрозділів, що тримає оборону поблизу Широкиного. Він має свій окремий пайок, місце в бліндажі та бойовому розрахунку і загалом вважається членом військового колективу. Такий статус цей чотирилапий побратим заслужив за щонайменше десять врятованих життів військовослужбовців.

От і нещодавно Дік врятував нашого бійця від кулі ворожого снайпера. Хлопці якраз поглиблювали свої окопи. Все нібито здавалося спокійним — ні звуків вибухів, ні свисту мін. Аж раптом їхній вірний товариш подав сигнал про небезпеку. Бійці, що звикли довіряти своєму волохатому побратиму, миттєво пригнулися, коли над головою одного із захисників просвистіла ворожа куля. Завдяки Дікові смерть, яку послав українцю російський снайпер, цього разу його обминула.

Так само Дік за кілька хвилин попереджає про початок обстрілу. За свою службу він не вимагає нічого. Хоча, звісно ж, полюбляє ласку і смачну м'ясну консерву.

Тарас ГРЕНЬ

СТВОЛИ «РУСКОГО МІРА»

АРСЕНАЛ СНАЙПЕРСЬКОЇ ЗБРОЇ, ЯКИЙ ВИКОРИСТОВУЮТЬ НА ДОНБАСІ ОКУПАНТИ, ВИРІЗНЯЄТЬСЯ СВОЇМ РОЗМАЇТТЯМ

У минулому номері газети ми розповідали нашим читачам про снайперів російсько-окупаційних формувань на Донбасі та їхню підготовку. Сьогодні ми познайомимо зі зброєю «стрільців за «руській мір»

Снайперський арсенал бойовиків окупаційних формувань на Донбасі доволі різноманітний. Адже такі поняття, як «уніфікація» або «стандартизація» снайперського озброєння у формуваннях як «1-го», так й «2-го АК» явно не застосуєш. На сьогоднішній день на озброєнні «повсталого народу Донбасу» можна побачити найрізноманітніші зразки цих досить специфічних «інструментів» — від раритетних «трьохлінійок» та радянських протитанкових рушниць часів Другої світової війни до новітніх російських далекобійних та безшумних снайперських гвинтівок широкого діапазону калібрів, оптичних прицілів та набоїв, які можливо використовувати при стрільбі з них.

Тож вибір у бойовиків, які записалися у лави «снайперів», стосовно зброї та спорядження дійсно досить широкий, майже як у справжньому або уявному путінському «військторзі». На жаль, там не продають усім охочим стрільцям «во славу руского оружия» одну важливу деталь — розуміння цілком високої імовірності втратити життя та здоров'я в разі подальшого просування цією слизькою доріжкою. Адже нинішній рівень насичення бойових порядків підрозділів і частин Збройних Сил України не тільки сучасними антиснайперськими комплексами та значною кількістю підготовлених стрільців, а й застосування ними низки достатньо ефективних, перевірених реальним досвідом способів і методів боротьби з ворожими снайперами роблять фатальний результат для такого роду «ворошиловських стрільців» дуже і дуже імовірним.

На знімку «мирний шахтар» на вогневій позиції

Але повернімося до «інструментів», якими переважно оперують на Донбасі ці самогубці. Тут безперечним лідером варто вважати добре відому ще за існування радянської армії снайперську гвинтівку Драгунова (СВД) та низку її модифікацій як кустарного, місцевого виконання, так і останні варіанти її модернізації, розроблені і виконані промисловим, заводським способом у Росії. Ця гвинтівка є найбільш поширеною та вживаною снайперською зброєю на Донбасі, причому з обох сторін. Однак варто зазначити, що ця зброя, розроблена ще 1963 року, за своїми тактико-технічними характеристиками є відверто застарілою для сучасних умов ведення снайперської війни і може ефективно застосовуватися лише для виконання обмеженого кола снайперських завдань. Найбільш прийнятні її робочі дистанції — 450, 500, 600 метрів, рідше — 800. Саме на таких відстанях навіть посередньо підготовлений снайпер, яких у бойовиків переважна більшість, здатний компенсувати похибки в балістиці, притаманні цій гвинтівці через її конструктивні особливості (головним чином через конструкцію газовідвідного механізму автоматики), та в процесі прицілювання, забезпечивши принаймні мінімально прийнятні влучність та густість стрільби. Але в загальному сенсі, зважаючи на умови сучасного бою та бойового застосування снайперського вогню, тактико-технічні характеристики цієї гвинтівки вже видаються застарілими та обмеженими і навряд чи дозволяють використовувати цю зброю в повному діапазоні снайперських завдань. Це радше масова, невибаглива і універсальна снайперська зброя калібру 7,62 мм, придатна для швидких і групових снайперських перестрілок на коротких та середніх відстанях і використання її в умовах так званого близького вогневого контакту безпосередньо у бойових порядках піхотних підрозділів або як штатної снайперської зброї у складі розвідувальних та рейдових груп тактичної розвідки. СВД можна віднести до такого собі «штурмового» варіанта снайперської зброї, що є досить поширеним.

У зв'язку з цим варто окремо відзначити цілком підтверджені та задокументовані факти прямих поставок для потреб окупаційних формувань її останніх модифікацій, розроблених та виготовлених у Росії, просто зі складів путінського «військторгу». Наприклад, в ході боїв на Донбасі до рук військовиків Збройних Сил України неодноразово потрапляли як трофеї гвинтівки СВД-М, СВД-С, СВД-К з новими оптичними прицілами, також і нічними, більш досконалим обвісом та модернізованими елементами конструкції. Ці гвинтівки не розроблялися і не виготовлялися на території України, а також не поставлялися до України з Росії чи інших країн раніше. Вони були прийняті на озброєння російського війська наприкінці 90-х років минулого століття. Тому потрапити до рук так званих ополченців як трофеї жодним чином не могли. Єдиний шлях отримання цих модернізованих СВД стрільцями окупантів та колаборантів — пряма поставка зі складів Міноборони Росії або безпосередньо з заводу-виробника.

Поява сучасного російського снайперського «устаткування» на озброєнні бойовиків не може бути випадковою

Окрім СВД та її новітніх модифікацій, у руках бойовиків та безпосередньо російських окупантів на Донбасі можна побачити і більш екзотичні екземпляри снайперської зброї. Звичайно, не в тій кількості, як СВД, але теж чимало. Йдеться про спеціалізовані зразки та моделі, які бойовики зазвичай використовують для виконання якихось конкретних, вузькопрофільних завдань: диверсій, рейдів у тилу українських військ або ураження важливих одиночних, добре захищених цілей на великих відстанях. Зазвичай ними оперують саме російські найманці або кадрові російські військовослужбовці, замасковані під «ополченців» (насамперед представники військ спецпризначення та бойовики російських спеціальних служб).

У цьому сенсі на Донбасі вже встигли «засвітитися», наприклад, безшумні снайперські гвинтівки ВСС «Винторез» та ВСК-94 (9-мм калібру, для підрозділів спеціального призначення, найбільш прийнятні робочі дистанції — 450–500 метрів) або великокаліберні далекобійні снайперські гвинтівки АСВК та ВССК «Выхлоп» (калібр 12,7 мм, робоча відстань стрільби 1000–1200 метрів). А в окремих випадках у бойовиків помічено навіть присутність, так би мовити, «ексклюзивних» екземплярів снайперського озброєння. Наприклад, завдяки волонтерам громадської організації InformNapalm, які ведуть моніторинг соціальних мереж та інших електронних джерел інформації, влітку минулого року було встановлено, що на озброєння одного з бандформувань надійшло кілька достатньо вартісних (від 30 до 34 тисяч доларів за екземпляр) штучних снайперських гвинтівок фірми «Лобаев» (DXL-4 та СВЛК-14С). Звісно, поява такого «устаткування» на озброєнні бойовиків окупаційних формувань не може бути випадковою…

Якщо старі, добре перевірені часом СКС (карабін Симонова) та мосінська «трьохлінійка» зі встановленими на них сучасними оптичними та навіть оптико-електронним прицілами і низкою інших «доопрацювань» ще можуть вважатися, нехай і «адаптованою», снайперською зброєю, то поява на озброєнні окупаційних бандформувань таких «зразків», як «Сепаратист» та «Дончанка», — аж ніяк. Насправді, це радше пародія на снайперську зброю або якась «зовнішньополітична» декларація (заява) про нібито «здатність «молодих рЄспублік» власними силами розробляти та виробляти сучасну зброю».

Перше згадування так званої антиснайперської великокаліберної 12,7-мм гвинтівки типу «Дончанка», яку нібито виробляє «одне з підприємств ВПК ДНР», датується серединою осені минулого року, а друге — вже кінцем грудня 2017-го, коли стало відомо, що Україна отримає великокаліберні 12,7-мм снайперські гвинтівки Barrett (M107A1). Командування окупантів тоді не знайшло нічого кращого, ніж «представити свою відповідь американським «Барретам» у вигляді поширеного в Інтернеті відео за участю «міністра доходів і зборів «ДНР» Олександра Тимофєєва на призвісько «Ташкент», який робив кілька пострілів із доволі чудернацької зброї, що мала всі ознаки снайперської гвинтівки (нібито демонстрував «унікальну» гвинтівку «Дончанка»).

Насправді на відео добре видно, що цей «апарат» сконструйований на базі 14,5-мм протитанкової рушниці Дегтярьова (ПТРД) часів Другої світової війни, оригінальний ствол якої, а відповідно і калібр ці «самодєлкіни» замінили стволом від радянського великокаліберного кулемета «Утес» (калібр — 12,7 мм). До речі, власного виробництва 12,7-мм снайперських стволів, як і спеціальних снайперських 12,7-мм патронів, у жодній з «рЄспублік» немає. Поєднання ударно-спускового механізму від ПТРД зі стволом від «Утеса» в одному «апараті» навіть не надто обізнаним у цій зброї людям здається, м'яко кажучи, «не зовсім вдалим інженерно-технічним рішенням». А застосування цього «гібрида» в реальних бойових умовах — взагалі нонсенс.

Бойовики хвалилися ще одним монстром, який нібито претендує на звання «снайперської гвинтівки з найбільшим калібром у світі» і який вони не без гумору нарекли «Сепаратистом». Про переваги та недоліки цього «апарата» як снайперської зброї взагалі не варто розмірковувати. Достатньо просто мати на увазі, що в цій «гвинтівці» «конструктори» передбачили використання 23-мм снаряда від спареної зенітної установки ЗУ-23–2. Оскільки сама «зушка» фактично є представницею уже дрібнокаліберної артилерії, тільки людина з дуже розвинутою уявою може собі уявити «ефективне застосування» цієї «гвинтівки» у прихованій і «тихій» снайперській війні.

Костянтин МАШОВЕЦЬ

Більшість конгресменів США схвалила санкції проти інвесторів «Північного потоку-2»

«ПІВНІЧНИЙ ПОТІК-2»: ЩО ПЕРЕМОЖЕ, КОМЕРЦІЙНИЙ ІНТЕРЕС ЧИ ПОЛІТИЧНА СКЛАДОВА?

ЗУСТРІЧІ НА НАЙВИЩОМУ РІВНІ У ВАШИНГТОНІ Й САМІТ «ВЕЛИКОЇ СІМКИ» ЗАСВІДЧИЛИ, ЩО ФРАНЦІЯ СТАЄ НОВИМ ПОЛІТИЧНИМ ФАВОРИТОМ США, НІМЕЦЬКІ ІНВЕСТОРИ ЧЕРЕЗ СПОКУСИ «ПІВНІЧНОГО ПОТОКУ-2» РИЗИКУЮТЬ ПОТРАПИТИ ПІД АМЕРИКАНСЬКІ САНКЦІЇ, А ГЕОПОЛІТИЧНА ПЕРСПЕКТИВА УКРАЇНИ МАТИМЕ ТЕНДЕНЦІЇ В РОЗВИТКУ, ЯКЩО БУДЕ ДОТРИМАНО РЕКОМЕНДАЦІЙ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ІНСТИТУЦІЙ

Декого з європейських прихильників «Північного потоку-2» приваблює дешевший і чистий газ, котрий цей мегапроект може принести в Європу, забезпечивши потреби континенту в енергоресурсах на найближчі десятиліття. Однак противники, серед яких, окрім України, Румунії та Польщі, активно виступає й США, бачать такі перспективи в похмуріших тонах, уважаючи, що цей трубопровід є частиною геополітичної гри, яка дає змогу Росії шантажувати ті європейські країни, котрі критикують РФ, залишаючись водночас дедалі залежнішими від постачання її газу

Зокрема аналітики The Washington Post зазначають, що навіть якщо Росія й не ставила перед собою саме таку мету, то цей проект уже допоміг Москві виконати одне ключове завдання, а саме — посіяти розбрат на Заході.

Найгостріше ці розбіжності відчуваються саме в Німеччині, яка має стати кінцевим пунктом трубопроводу. Фахівці зауважують, що Меркель у цій ситуації перетворилася на об'єкт агресивної лобістської кампанії, що покликана переконати її відмовитися від багаторічної мовчазної підтримки й виступити останньої миті проти цього проекту.

На сьогодні Європа перебуває в залежності від російського газу, на частку якої припадає третина імпорту природного газу в країни Євросоюзу. У разі з Німеччиною, найбільшим імпортером газу у світі, ця залежність особливо виразна: близько 40% від споживаного в цій країні газу імпортують із Росії. Ця цифра може суттєво зрости, якщо «Північний потік-2» буде запущено. З погляду союзників, які виступають проти цього проекту, залежність Німеччини від російського газу може стати небезпечним уразливим місцем для країни, що вибрала жорстку позицію в питанні антиросійських санкцій, але водночас продовжує дотримуватися обережності.

Україна особливо різко висловилася проти будівництва «Північного потоку-2», через який вона може втрачати 2 млрд доларів щороку. Зокрема Президент України Петро Порошенко зазначив, що «Північний потік-2» становить серйозну загрозу, а прихильники трубопроводу є співучасниками російської гібридної війни, спрямованої на ослаблення української системи національної безпеки.

Ангела Меркель під час телефонної розмови з очільником Кремля у квітні чітко дала зрозуміти, що Україну не можна позбавляти транзитного бізнесу, якщо «Північний потік-2» буде побудовано. Але всім добре відомо, що цей проект має чимало високопосадових прихильників у Німеччині. Зокрема колишній канцлер Німеччини Герхард Шредер є головою «Північного потоку-2», а серед його інвесторів — представники різних країн Європи.

Меркель, яка із самого початку наполягала на тому, що цей проект є винятково комерційним, нещодавно спричинила значне пожвавлення, зауваживши, що «політичні чинники теж необхідно брати до уваги». Після цієї заяви противники трубопроводу відразу припустили, що Канцлер як лідер найбільшої економіки в Європі, має намір використовувати свій вплив, щоб домогтися перегляду умов проекту або взагалі його згортання.

Проте 12-мільярдний трубопровід став предметом гострих обговорень під час її нещодавньої зустрічі у Вашингтоні з Дональдом Трампом. Як зазначають американські експерти, під час зустрічі йшлося про схвалені більшістю конгресменів США санкції проти інвесторів цього проекту — групи компаній, серед яких є великі німецькі фірми. У підсумку стає зрозумілим, що над новим проектом «Газпрому» нависла реальна загроза. До того ж Меркель на зустрічі з Трампом підтримала захист України за допомогою жорстких антиросійських санкцій.

Однак поки що незрозуміло, чи зможе Ангела Меркель виступити категорично проти проекту «Північний потік», незважаючи на те що тепер вона виявилася ізольованою від своїх союзників, які закликають зайняти жорсткішу позицію стосовно РФ, яка вторглася на територію сусідньої держави, утрутилася у вибори США і яку звинувачують в організації вбивств на європейській землі та пособництві щодо хіматак у Сирії.

Короткотерміновому робочому візитові Канцлера Німеччини в США передував широкорозрекламований триденний державний візит в Сполучені Штати Президента Франції Еммануеля Макрона, який, на думку експертів, краще за всіх європейських лідерів зрозумів, як адекватно реагувати на феномен Дональда Трампа. Зокрема фахівці зауважують, що Париж, на відміну від Берліна, брав участь у вогневих ударах по об'єктах режиму Асада в Сирії. Франція інвестує 1,7% від ВВП у витрати на оборону й має намір досягти 2% до 2024 року відповідно до зобов'язань країн — учасниць НАТО, які вони проголосили 2014-го.

Водночас спостерігачі визнають, що ставлення Франції до своїх відносин із Вашингтоном суто прагматичне. З точки зору Парижа, це альянс, заснований на спільних інтересах, а не на спільному світогляді. Макронові вдалося домовитися з Трампом щодо ключових питань порядку денного візиту, що, безумовно, закріпить за ним статус впливового світового лідера й нового головного союзника Білого дому. Основні теми діалогу лідерів США та Франції стосувалися геополітики й світової економіки, глобальної та регіональної безпеки. Зокрема було розглянуто ядерну програму Ірану й наміри Штатів вийти з «ядерної угоди», міжнародну торгівлю й американські мита на алюміній і сталь, ситуацію в Сирії, відносини США та ЄС, а також США, Європи й Росії. Фахівці відзначають, що Макронові вдалося досягти з усіх питань часткового або значного успіху та прогресу.

«Північний потік-2» становить серйозну загрозу, а прихильники трубопроводу є співучасниками російської гібридної війни, спрямованої на ослаблення української системи національної безпеки

Увагу аналітиків привертає той факт, що практично одночасно з державним візитом Президента Франції в США відбувся черговий саміт з участю міністрів закордонних справ найрозвиненіших країн світу G7 у Торонто (Канада).

На саміті обговорювали широке коло питань, серед яких найбільше, що стосувалося України — економічні реформи, необхідність якнайскорішого створення Антикорупційного суду, зміни у виборчій системі та закони про національну безпеку.

Також «Велика сімка» засудила незаконну анексію Криму Росією, висловилася за збереження й розширення санкцій і створення спеціальної робочої групи для аналізу агресивної поведінки Росії, зокрема ведення кібервійни, поширення фейків, замахів на вбивство тощо.

ЕКСПЕРТНА ДУМКА

Експерт незалежного аналітичного центру геополітичних досліджень «Борисфен Інтел» Сергій Польовик:

«Включення до роботи в рамках саміту «Великої сімки» (вперше за всю історію її функціонування) Міністра закордонних справ України свідчить про бажання міжнародної спільноти бачити Україну серед європейських розвинених країн. Рекомендації саміту стосовно інтенсифікації політичних та економічних процесів в Україні демонструють зацікавленість Європи в розвитку демократії в Україні та побудові в ній сучасного європейського суспільства. Порядок денний саміту в Торонто передбачав розгляд багатьох питань, що мають безпосередній стосунок до України.

Загалом геополітичні перспективи України зберігаються значними та мають тенденцію до розвитку у випадку прийняття Україною необхідних державних рішень та дотримання рекомендацій європейських інституцій».

Президент центру глобалістики «Стратегія XXI» Михайло Гончар:

«Як відомо, за даними НАК «Нафтогаз України» Андрія Коболєва, нині Україна щорічно заробляє на транзиті від $2 до $3 млрд протягом останніх років в залежності від обсягу транзиту та ціни на газ», — повідомляє сайт «Главком.UA».

Експерт зазначає, що з цих надходжень залишиться щось із $300–500 млн. За його словами, їх не вистачатиме для підтримання всієї ГТС у функціональному стані.

«Тоді ГТС перетвориться на проблему, яка генерує збитки, а не приносить прибутки», — резюмував експерт.

Матеріали сторінки підготував Вадим КОВАЛЬОВ

За роки війни наше військо зміцніло. Ці зміни відбулись не тільки завдяки збільшенню фінансування на армію, його технічне підсилення. А передусім завдяки досвідченим, загартованим у боях, патріотичним солдатам та офіцерам. За останні чотири роки лави Збройних Сил України зміцнилися без перебільшення унікальним командирським складом, як офіцерським, так і сержантським, який проявив себе саме під час бойових дій, здобувши щиру повагу своїх підлеглих та визнання військових експертів. Ця новітня фронтова формація офіцерів і сержантів є цементувальною основою сильної української армії.

Віддаючи шану таким командирам, «Народна армія» започатковує на своїх сторінках нову рубрику: «Командири, народжені в боях»

«ЧОРНИЙ» ІЗ БРИГАДИ ІМЕНІ ЧОРНИХ ЗАПОРОЖЦІВ

ЗА ЧОТИРИ РОКИ ВІЙНИ ЙОГО ПІДРОЗДІЛИ НЕ ВТРАТИЛИ ЖОДНОГО БІЙЦЯ

Бригаду «Чорного» 2014-го ввели в район АТО на позиції поряд із російським кордоном. І майже одразу вона зазнала втрат.

На своїй ділянці Влад кілька діб поспіль щоночі з командирами бригадного артдивізіону видирався на навколишні висотки й чітко фіксував спалахи виходів реактивних снарядів із території сусідньої держави. Для нього як для офіцера, який вчився на факультеті артилерійської розвідки, це було математичною аксіомою.

А коли регулярні російські підрозділи зайшли на українську землю, у його світогляді світ ніби перевернувся. Перевага ворога в силах і засобах була відчутною. Російські броньовані колони заполонили оперативні магістральні та рокадні шляхи. Ракети й снаряди рясно падали на наші тимчасові укріплення. Горіла техніка й сама земля, гинули наші воїни…

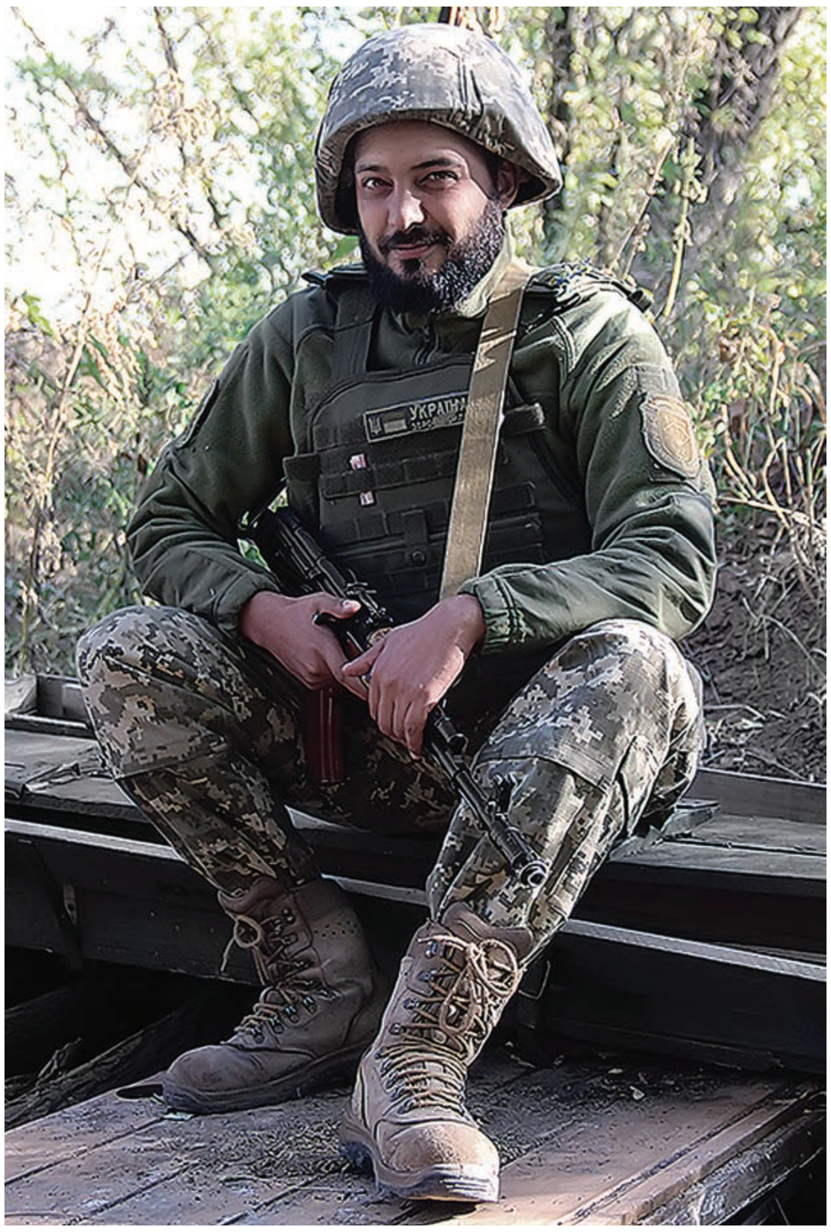
Бій артилерії дуже відрізняється від бою піхоти. Артилеристи рідко бачать ворога в обличчя. Однак перші місяці Владислав працював на протитанковій гарматі «Рапіра» безпосередньо в бойових порядках піхоти, нерідко — прямим наведенням, підтримуючи своїх побратимів піхотинців. Тоді проросійські бойовики часто вдавалися, зокрема, до партизанської тактики. А тому ситуації, коли в тебе стріляють з-під кожного куща, а уявний фронт раптово стає флангом або тилом твоїх бойових порядків, для «Чорного» були майже буденним явищем.

…У районі Старогнатівки вогнем підпорядкованої «Чорному» мінометної батареї було вщент розбито чималу російську автоколону. Вантажівки противника, його особовий склад, озброєння й боєкомплект були, як то кажуть, помноженими на нуль. Проте сили ворога все ще значно переважали наші.

— Я неймовірно вдячний кільком моїм викладачам, які втовкмачували в мою голову: «Намагайся знати ворога краще, ніж себе, і використовуй для розвідки будь-яку можливість», — зізнається офіцер. — Нам, як і раніше, доводиться частенько повзати по передньому краю, навіть попри те, що маємо сучасні засоби артилерійської, повітряної розвідки, супутникові карти місцевості й соціальні мережі...

«Чорний», мабуть, був одним із перших наших командирів, які вміло черпали розвіддані з Інтернету. Якось мінометники Бабицького дістали завдання самостійно зайняти позиції в малорозвіданому районі для прикриття інших підрозділів бригади. Відомо було тільки те, що навпроти артилеристів розташувалася якась окрема регулярна російська частина. Були й деякі особисті дані її командира.

Владислав перевірив інформацію про росіянина геніально просто: створив фейковий акаунт у російській соцмережі «ВКонтакте» й знайшов там потрібну особу. Поставив себе на сторінці як затятого прибічника «руского міра», тому швидко увійшов до візаві в довіру. Мовляв, нумо, брате, поговоримо про спільні ідеї й те, як їх будемо виборювати...

Капітан Владислав Бабицький

Мінометники «Чорного» навчились «підвішувати» у повітрі одночасно 18 мін із одного ствола. Коли перша з них падала на землю, остання вже була в повітрі

Крапля за краплею окупант розкрився. Удалося довідатись не лише про те, що він корінний росіянин, начитаний, із доброю військовою освітою й сталою життєвою позицією. Російський офіцер признався також, що поїхав в Україну підзаробити. А потім залюбки з Владом листувався й надсилав йому фронтові фото, які останній порівнював із картами місцевості та іншою наявною інформацією.

І ось одного дня він сказав собі: «Бінго!» Тепер «Чорний» мав уявлення не тільки про кількість особового складу в росіян, а й про точне розташування деяких їхніх підрозділів і вогневих засобів. Після необхідної підготовки він накрив вогнем своєї батареї ворожі позиції. І вже пізніше дізнався, що його співбесідникові пощастило вижити, але його підрозділи зазнали непоправних втрат живої сили й техніки. А українці значно просунулися вперед.

«Чорний» розповідає, що кожного дня вчився сам і вчив воювати із фантазією своїх хлопців. Наприклад, під Волновахою його бійці десь надибали художню книжку про події Другої світової. У ній було описано епізод, у якому мінометна обслуга, укомплектована рідними братами, примудрялася «підвісити» в повітрі до 18 мін аж до моменту розриву на землі першої з них. Усі мінометники з подачі Владислава настільки перейнялися прочитаним, що завзято вчилися швидкості «підвісу» де й скільки могли.

І недаремно кажуть, що Бог допомагає наполегливим. Невдовзі батарея дістала наказ від комбата висунутись у певний район і відпрацювати по позиціях бойовиків. Хлопці свято шанували фронтову заповідь мінометника: швидко й точно стріляй, а ще швидше покидай вогневу позицію. Бо артилерія противника не ловить гав, і за секунди після залпу може прилетіти її «палка відповідь».

— Тоді мої хлопці вперше відкатали в бою той прийом, — згадує капітан. — Накрили з усіх стволів позиції бойовиків неймовірно густо й відразу стали збиратися, коли ще не лягли у ворожі окопи наші останні випущені міни. І недарма: тільки-но від'їхали метрів на двісті, як із того боку по нас почали стріляти «колеги». Залишену позицію вкрила густа хвиля вибухів. Але за нашою колоною вже тільки курява лягла…

Про ефективність свого вогневого нальоту ми дізналися наступного дня. Один з інформресурсів бойовиків опублікував новину про те, що «героические артиллеристы уничтожили целый минометный дивизион "укропов"». Для тих, хто не в темі, — мінометних дивізіонів не існує. Але інформресурс противника фактично виставив високу оцінку роботі українських мінометників: накриття ворожих позицій було настільки густим, що вони з переляку вирішили, буцімто по них стріляли аж три мінометні батареї одночасно!

Комбата «Чорного» командування бригади представило до нагородження бойовими орденами. Однак, як це, на жаль, буває, документи й досі гуляють десь по вищих штабах. Однак Влад тим не переймається: «У мене вже є найвища нагорода: за чотири роки війни мої підрозділи не втратили жодного бійця...» Владислав стверджує, що це і є найголовніше командирське щастя та честь.

Володимир СКОРОСТЕЦЬКИЙ

Майор Борис Рябуха

«У КРИТИЧНІЙ СИТУАЦІЇ ВИ НІКОЛИ НЕ ПІДІЙМЕТЕСЯ ДО РІВНЯ СВОЇХ ОЧІКУВАНЬ, А ВПАДЕТЕ ДО РІВНЯ СВОЄЇ ПІДГОТОВКИ», —

ГОВОРИТЬ КУРСАНТАМ КОЛИШНІЙ «КІБОРГ», А НИНІ ВИКЛАДАЧ ХНУПС ІМЕНІ ІВАНА КОЖЕДУБА МАЙОР БОРИС РЯБУХА

Він народився в Орджонікідзе (нині Владикавказ), де батько навчався в зенітному ракетному командному училищі. Згодом сім`я переїхала в гарнізон у Молдові, за тим були Саки, Севастополь. Саме батькова професія визначила й долю Бориса — він закінчив спочатку військовий ліцей, а потім і факультет зенітних ракетних військ Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, був розподілений у 55-й зенітний ракетний полк в Євпаторію, де й служив до квітня 2014 року

Ми сидимо з Борисом Рябухою в невеличкій кімнаті його факультету, і офіцер з ентузіазмом розповідає про свої перші викладацькі кроки на кафедрі тактики зенітних ракетних військ. Я слухаю його і ловлю себе на думці, що коли б цей худорлявий молодий майор одягнув курсантську форму, його було б важко відрізнити за зовнішністю від тих, кого він навчає. Хіба що очі… Вони то виблискують, коли мова заходить про новий етап служби, то туманяться, коли мій співрозмовник занурюється у спогади про не таке вже й далеке минуле. А випробувань у його короткій офіцерській службі було чимало.

— Служба в Євпаторії хоч і була відповідальною, але за ритмом не надто напруженою, — розповідає Рябуха. — Особливо коли за рішенням керівництва 2013 року полк було знято з бойового чергування.

Після появи під Верховною Радою Криму «зелених чоловічків» військову частину 27 лютого 2014 року було приведено у вищий ступінь бойової готовності.

— Навіть старожили частини зніяковіли, коли була дана команда розкрити цинкові ящики і видати особовому складу набої, — продовжує розповідь Борис. — Того ж дня зранку прогріли техніку, і «Буки» були готові виїхати з парку бойових машин. Але вже о 15-й годині всю готовність до будь-яких дій зняли. Наступного ж дня було захоплено командний пункт полку, розгромлено обладнання та апаратуру.

Офіцер майже з хронологічною точністю з гіркотою в голосі говорить про події того часу: зраду командира полку Андрія Матвієнка, появу на території частини «козачків» та російських військових, які уже навіть не приховували знаки розрізнення, підняття на флагштоку замість державного прапора України триколора. На початку березня Борис Рябуха відправив дружину з донькою до батьків у Харків.

— Я досі пам'ятаю нахабно усміхнені обличчя тих, хто зрадив народу України, — зізнається Борис. — Ніколи в житті не вибачу тих військовослужбовців полку, котрі ганебно перейшли на бік російської армії.

Група патріотів-українців з приблизно 60 осіб на чолі з начальником штабу полку Олексієм Цукановим 11 квітня виїхала з півострова. Не очікуючи на рішення кадровиків, Борис Рябуха взяв у 95-й аеромобільній бригаді відношення на посаду помічника командира батальйону з протиповітряної оборони і вже 19 травня вперше потрапив із новим підрозділом в район проведення АТО.

— Десантники зустріли привітно, й мені було комфортно, тому що перебував серед професіоналів своєї справи, — розповідає офіцер. — Вразила неймовірна підтримка, взаємовиручка.

Після виконання завдань зі злагодження сформованих зенітно-артилерійських підрозділів Рябуха повернувся в розташування частини. Коли ж два батальйони 95-ї бригади в липні-серпні 2014 року брали участь у відомому рейді з метою деблокування частин та підрозділів біля українсько-російського кордону, старший лейтенант Рябуха водив конвої з продовольством та боєприпасами для забезпечення рейду, вивозив «200-х», евакуйовував поранених, виконував багато інших важливих завдань.

У жовтні 2014 року 2-й батальйон бригади був відправлений у Піски на підсилення.

— Загалом ми мали бути в резерві, — пригадує події осені 2014-го Борис. — Але обставини складалися так, що ми змушені були зайти в новий термінал аеропорту. Його стіни були майже зруйновані, танкові та артилерійські снаряди ворога пробивали термінал наскрізь. А на тих хлопців, які проривалися з Пісків до нас із боєприпасами, водою і продовольством, а від нас евакуйовували поранених, ми молилися.

> *«Ми в батальйоні дали один одному слово, що завжди пам'ятатимемо про дітей наших полеглих побратимів і допомагатимемо їм до повноліття»*

У той час дружина офіцера Анна була вагітна другою дитиною і жила в мами неподалік харківського аеропорта. З вікна будинку молода жінка бачила, як на летовище сідають санітарні борти, а потім швидкі із включеними сиренами мчать до військового госпіталю.

— Зв'язку з родинами практично не було, тому про нас вони дізнавалися з телевізійних новин, — розповідає майор Рябуха. — За терпіння, вміння чекати та вірити нашим дружинам потрібно пам'ятники ставити за життя…

На початку грудня 2014-го 2-й батальйон 95-ї без втрат вийшов із ДАПу. Навесні 2015 року його командиром став Павло Розлач, більш відомий за позивним «Ведмідь». А Бориса Рябуху призначили начальником штабу.

— У травні ми стримували вогневі атаки бойовиків в Авдіївці, за допомогою колег з підрозділу РЕБ збили ворожий безпілотник, а потім нас відправили «на відпочинок» на адміністративний кордон із Кримом у Чонгар, — пригадує мій співрозмовник події 2015 року. — Там не було бойових дій, але зона відповідальності батальйону була досить великою. Навколишня природа та місцевість нагадували мені Крим — такий же степ, безкрає небо і навіть запах повітря кримський.

Перебуваючи в курортній зоні, десантники домовилися з керівництвом місцевих оздоровчих дитячих закладів про безкоштовний відпочинок дітей, батьки яких воювали у складі батальйону і загинули.

— Ми в батальйоні дали один одному слово, що завжди пам'ятатимемо про дітей наших полеглих побратимів і допомагатимемо їм до повноліття, — говорить Борис. — Тому час від часу робимо дітям якісь подарунки, дізнаємось про їхні проблеми і намагаємось їх вирішити.

Майже два із трьох з половиною років служби в десанті Борис Рябуха перебував у зоні бойових дій. Останнім таким місцем був район Горлівки — з грудня 2016 року до червня 2017-го.

— Ці роки виснажили не стільки мене, як мою дружину, — зізнається офіцер. — Крім моєї участі в бойових діях, нам довелося 11 разів переїжджати з місця на місце. Вирішив її поберегти і змінити сферу діяльності. Саме в цей час начальник штабу по євпаторійському полку Олексій Цуканов, який нині служить командиром полку на Західній Україні, порадив випробувати себе в ролі викладача альма-матер. Підтримав мене і начальник факультету зенітних ракетних військ полковник Костянтин Закутін.

Майор Рябуха щиро подякував побратимам-десантникам 95-ї бригади за спільне виконання завдань у районі АТО, урочисто попрощався із Бойовим прапором частини і розпочав новий етап своєї служби в стінах ХНУПСу.

— Звичайно, важко перелаштовувати себе з «фронтового» життя на викладацьке, — відверто говорить Борис Рябуха. — Але я дуже люблю і досконало знаю комплекс «Бук-М1». За три роки служби в євпаторійському полку мені двічі доводилося здійснювати бойові пуски ракет на полігоні Чауда. Не кожному офіцеру це вдається зробити навіть за всю службу. А заглушки від тих ракет зберігаю вдома як пам'ять.

А ще, за словами офіцера, він ніяк не може звикнути до «мирного» розпорядку дня — приходити на службу о 8.00 і залишати кафедру о 17.00

До речі, на кафедрі до цих пір працюють викладачі, які вчили його і готові поділитися викладацьким досвідом.

— Написання лекцій, складання конспектів, пошук матеріалу для мене як для колишнього начальника штабу не є проблемою, — ділиться думками Рябуха. — Значно важливіше навчитися своїм словом захоплювати та переконувати аудиторію. Довести до курсантів, що кожне пропущене заняття, незасвоєна тема може обернутися трагедією в бойовій обстановці.

— У майора Рябухи є всі підстави стати авторитетним учителем, — говорить про молодого викладача полковник Костянтин Закутін. — Для першокурсників, у яких проводить заняття, він — жива легенда, вони слухають його, затамувавши подих. Він наводить приклади не з книжок або чужих слів, а з особистого бойового досвіду. І вже сьогодні вчить їх тому, що їм згодиться у критичних ситуаціях.

По завершенні спілкування з майором Рябухою дізнаюся, що фронтовий офіцер, пройшовши за два роки війни найпекельніші ділянки фронту, не отримав жодної бойової нагороди.

— Як начальник штабу готував подання на своїх підлеглих, — посміхається у відповідь Борис і додає: — Ніколи було стояти в черзі по нагороди. Втім головна нагорода для мене — це мої квіточки: дружина і чарівні доньки. Нині очікуємо на третю дитину.

— Син буде?

— Ні, — сміється Рябуха. — Знову донька!

Олександр ТЕРЕВЕРКО

НОВИНКА ВІД ВІТЧИЗНЯНИХ ЗБРОЯРІВ — ГРАНАТОМЕТ УАГ-40

УКРАЇНСЬКИЙ ЗРАЗОК ВИРІЗНЯЄТЬСЯ ВИСОКОЮ ТОЧНІСТЮ УРАЖЕННЯ ТА ЗНАЧНО МЕНШОЮ ВАГОЮ У ПОРІВНЯННІ З ІНОЗЕМНИМИ АНАЛОГАМИ

Вітчизняний автоматичний гранатомет УАГ-40 (пройшов державні випробування), по суті, є однією з перших українських розробок засобів ближнього бою, яку виготовлено за стандартами НАТО. Гранатомет призначено для ураження легкоброньованої техніки, живої сили та вогневих засобів противника, що перебувають в укриттях і за природними складками місцевості (яр, лощина, схили гір)

З УАГ-40 можна вести вогонь на дистанцію понад 2000 м, його маса разом із триногою становить 41 кг (без триноги — 21 кг), початкова швидкість гранати — 242 м/с. Високий рівень мобільності, відсутність потреби в підготовці майданчика для стрільби дають змогу в умовах бою швидко змінювати вогневі позиції, що підвищує вогневу ефективність сухопутних підрозділів. Замкнений цикл виробництва цих гранатометів, а також боєприпасів до них опанували на столичному ПАТ «Завод «Кузня на Рибальському».

З УАГ-40 можна вести вогонь на дистанцію понад 2000 м, його маса разом із триногою становить 41 кг (без триноги — 21 кг), калібр — 40 мм, початкова швидкість гранати — 242 м/с

Гранатомет УАГ-40 підвищить вогневу ефективність сухопутних підрозділів Збройних Сил України

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ			
№ з/п	Найменування, характеристики, одиниця виміру	**УАГ-40**	**АГС-17**
1	Калібр, мм	40	30
2	Маса, кг	21	18
3	Повна маса, кг	41	44,5
4	Режим стрільби	Одиночний та автоматичний	Одиночний та автоматичний
5	Темп стрільби за автоматичного режиму, постр/хв	400	350
6	Максимальна прицільна дальність стрільби, м	1500	1700
7	Максимальна дальність стрільби, м	2200	2000
8	Початкова швидкість гранати, м/с	242	185
9	Радіус суцільного ураження, м	6	7

ДОВІДКА «НА»

Сьогодні армії провідних країн світу продовжують широко використовувати автоматичні гранатомети різного калібру, зазвичай 25, 30 і 40 мм. Адже гранатомет є ефективним засобом ураження живої сили противника, легкоброньованої техніки, вогневих засобів і захисних споруд. Серед найвідоміших зразків нині можна виокремити російські АГС-17 та АГС-30, американські МК-19, МК-47, ХМ 307ACSW, іспанський Lag-40SB, німецький HK GMG, сингапурський SL WAGL, південноафриканський Vector Y3 тощо.

Питання забезпечення Збройних Сил України гранатометами вітчизняного виробництва вже назріло давно. Адже нині на озброєнні сухопутних підрозділів українського війська перебуває станковий гранатомет АГС-17. Цей вид зброї було розроблено ще за часів СРСР і прийнято на озброєння на початку 70-х років минулого сторіччя. Він має калібр 30 мм і здатний стріляти гранатами настільними або навісними траєкторіями, короткими (до п'яти пострілів) і довгими (до 10 пострілів) чергами або безперервним вогнем. Щоправда, наприкінці 1990-х у Російській Федерації цей гранатомет модернізували, унаслідок чого з'явилась нова розробка — АГС-30. Від попередника цей гранатомет відрізняється, зокрема, меншими габаритами й вагою. Його також оснащено механізмами автоматичного перезарядження, які діють за рахунок використання енергії віддачі масивного затвора.

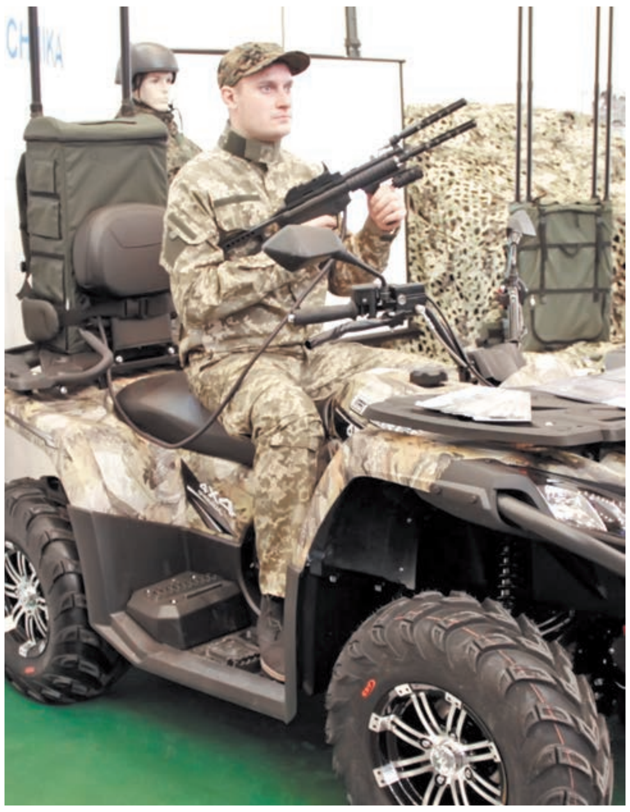
До речі, саме високий імпульс віддачі вважають основним недоліком усіх автоматичних гранатометів. Адже під час пострілу порохові гази рухають гранату вперед уздовж ствола, а затвор — назад у корпус гранатомета. Імпульс віддачі утворюється в момент удару затвора по торцю корпуса. У середньому він становить близько 60 кг·м/с (для порівняння: імпульс віддачі автомата Калашникова — 4 кг·м/с). Своєю чергою цей показник, у поєднанні з конструкцією ствола, позначається на розсіюванні гранат під час стрільби чергами. Наприклад, на дальності стрільби до 1000 м гранати розсіюються в радіусі діаметром до 12 м. Тому в сучасних гранатометах для зменшення імпульсу віддачі застосовують різноманітні пристосування: пневматичні, гідравлічні або комбіновані демпфери. Проте їхнім суттєвим недоліком залишається складність конструкції й трудомісткість технічного обслуговування. А в нашому гранатометі дульне гальмо спроектовано таким чином, що завдяки використанню газу від продуктів згоряння пороху зменшуються імпульси як віддачі, так і підкидання ствола вгору.

— Нашим основним завданням було зробити гранатомет легким, аби боєць міг нести його за наявного боєкомплекту, — розповів мені керівник проекту Олег Слинко. — І ми вирішили це завдання: загальна маса гранатомета становить 41 кг. Тобто його можуть транспортувати лише два військовослужбовці: один — безпосередньо гранатомет, другий — боєкомплект. До речі, американський аналог (МК-19) важить 65 кг. У вітчизняному зразку гранатомета розробникам удалося втілити принципово нові як технологічні, так і технічні рішення. Зокрема під час покриття каналу ствола застосували сучасну технологію, яка захищає ствол від перегрівання, коли відбувається стрільба довгими чергами.

Під час роботи над створенням гранатомета також неодноразово доопрацьовували ствол, а точніше — кількість нарізів у ньому, яку довелося змінювати з конфігурації 8–16–24 на 12–16–24. Адже саме це забезпечує гранаті після вильоту зі ствола максимально прямий політ. Так вирішили після того, як в арміях країн — членів НАТО почали застосовувати в боєприпасах не мідне кільце, а спеціальний сплав пластмаси, яку в нашому гранатометі за восьми нарізів, так би мовити, хитає по каналу ствола. Тому, щоб адаптувати його й під такі боєприпаси, кількість нарізів вирішили збільшити до 12.

До речі, нині в Україні опанували й випуск боєприпасів під цей гранатомет. Адже мати власне виробництво завжди вигідніше, щоб не залежати від забаганок країни-експортера цих боєприпасів та кон'юнктури ринку. Гранати ПГОФ-40 (40х53 мм) високошвидкісні, за стандартами НАТО, споряджені в стрічку й упаковані в цинк, що дає змогу застосовувати їх одразу після відкривання. До того ж за уразливими властивостями наш боєприпас перевищує показники гранати ВОГ-17, яку застосовують в АГС-17.

Сергій ВОРОНКОВ

Боєць із протидроновою рушницею на квадроциклі

РАДІОЕЛЕКТРОННИЙ ЗАХИСТ ВІЙСЬКА ЗМІЦНЮЄТЬСЯ

ВІТЧИЗНЯНА «ОБОРОНКА» СТВОРЮЄ ЦІЛИЙ МОДЕЛЬНИЙ РЯД ПОТУЖНИХ ЗРАЗКІВ ТЕХНІКИ РЕБ У СТАЦІОНАРНОМУ, РУХОМОМУ ТА АВІАЦІЙНОМУ ВАРІАНТІ

Досвід війни на Донбасі доводить, що засоби радіоелектронної боротьби та захисту від них є не менш важливими, аніж, скажімо, засоби ППО або протитанкове озброєння. Це високоефективні багатофункціональні комплекси, що дають змогу своєчасно викривати наміри противника, пригнічувати перешкодами системи ворожої розвідки, блокувати застосування БпЛА тощо. І хоча спеціалісти РЕБ неговіркі, адже чимало відповідей на питання заховано під грифом «таємно», деякими перспективами розвитку галузі та болючими питаннями вони все ж таки поділилися

З початком російської агресії ми побачили свої проблемні місця в обороні. Тож практично одразу наша держава значно збільшила витрати на закупівлю для війська, зокрема найсучасніших систем РЕБ українського та іноземного виробництва.

Питання радіоелектронного захисту війська слід розглядати комплексно, акцентуючи увагу не тільки на окремих варіантах засобів радіоелектронної боротьби, а й на способах комплексного захисту підрозділів у місцях постійної дислокації, тимчасового розміщення під час виконання бойових завдань та на маршах. Фахівці РЕБ про свою роботу кажуть: «Ми працюємо, щоб військовий постійно був у безпеці, незважаючи на те, де він перебуває — у казармі чи на полі бою. Тому значну увагу приділяємо захисту бійців, техніки й саперів від спрацювання радіокерованої вибухівки».

Сьогодні вітчизняна «оборонка» постачає у війська одразу кілька варіантів засобів захисту транспорту й особового складу на марші від радіокерованого підриву вибухівки. Ці пристрої монтують на різні транспортні засоби, і вони здатні пригнітити радіокеровані вибухові пристрої, наприклад фугаси, у радіусі півкілометра перед колоною та позаду неї. Таким чином створюється безпечна зона навколо особового складу та військової техніки. Зручно, що такий пристрій можна легко демонтувати й перевстановити на інший автомобіль. Після надходження в підрозділи та частини сучасних засобів РЕБ випадки підриву бувають украй рідко, на відміну від 2014–2015 років.

2017 року спеціалісти ХК «Укрспецтехніка» презентували першу вітчизняну радіоелектронну рушницю для боротьби з міні-БпЛА. Її дальність дії до 2 км

Однак досить часто виникають ситуації, коли від колони має відокремитися піший підрозділ. Залишити його без захисту дуже ризиковано. Спеціально для наземних військ та одиничних транспортних засобів підприємства ОПК працюють над створенням лінійки портативних систем. Вони достатньо легкі та надійні, щоб із ними можна було працювати людині, яка пересувається по пересіченій місцевості. Розробники також подбали, щоб використання пристроїв було безпечним для користувачів. Усі засоби відповідають стандартам ICNIRP (Міжнародна комісія із захисту від неіонізуючої радіації).

Донедавна основним способом знешкодження ворожих дронів, завдяки яким окупаційні війська здійснюють розвідку й корегують артилерію, було їхнє знищення за допомогою стрілецької зброї, зенітних установок і зенітних ракетних комплексів. Але сьогодні для боротьби з міні-БпЛА розроблено ефективнішу та економічно виправдану зброю — портативні засоби радіоелектронної боротьби спрямованої дії.

Першою антидронову гвинтівку розробила американська компанія Battelle 2015 року. Пристрій створює радіоперешкоди, після чого БпЛА зависає в повітрі, робить посадку або повертається назад. У будь-якому разі оператор утрачає контроль над дроном і змушений перервати місію.

Добрих результатів у цьому напрямку досягли й турецькі розробники. Вони використали ідею американської антидронової гвинтівки, створивши потужніший, досконаліший пристрій. РЕБ-гвинтівка від турецької компанії Aselsan знешкоджує дрони шляхом постановки перешкод на частотах дистанційного керування супутників GPS та ГЛОНАСС, каналів передачі даних, телеметрії. Рушниця повністю «відрізає» безпілотника від оператора. Пристрій усуває потребу відстеження сенсорних систем і дає змогу одразу знешкодити БпЛА.

Українські розробники теж не стоять осторонь. 2017 року спеціалісти ХК «Укрспецтехніка» презентували першу вітчизняну протидронову рушницю. З дальністю дії до 2 км і часом автономної роботи вісім годин цю зброю може бути використано як у районі бойових дій, так і для супроводження військових колон. Кругові антени пристрою надають можливість постановки над об'єктом купола перешкод із радіусом до 5 км. Нині відбуваються військові випробування.

Ще одним прийомом усунення небезпеки БпЛА є електронні спуфінг-атаки на навігаційну систему GPS і ГЛОНАСС за допомогою потужних станцій РЕБ. Під час спуфінгу на приймачі безпілотника посилають сильніші навігаційні сигнали, що надають йому хибні навігаційні дані. БпЛА сприймає їх як правдиві, збивається з курсу та йде на помилкову позицію. Під час роботи групи безпілотників ефективність спуфінг-атаки зростає, адже з ладу можна вивести одразу кілька апаратів.

Олександр ОЛЕХНОВИЧ

ВІД ЯКИХ РАКЕТ «ВІДІБ'Є» ЛІТАК НОВИЙ БОРТОВИЙ КОМПЛЕКС ОБОРОНИ

Варто виокремити системи радіоелектронного захисту літальних апаратів. Саме від їхньої ефективності залежить «виживання» авіації.

Українські науковці інтенсивно працюють над розробкою нових систем і засобів РЕБ повітряного базування різного цільового призначення. Є напрацювання в напрямку створення комплексів індивідуального захисту. Новими бортовими комплексами оборони (БКО) насамперед обладнуватимуть модернізовані літаки МіГ-29, Су-25 та Су-27. Цей комплекс захищатиме літаки від ракет, випущених із ворожих літальних апаратів та наземних засобів ППО. Невдовзі слід очікувати на початок їхніх випробувань. Новий український БКО захищатиме літак від ракет різноманітних модифікацій засобів ППО, таких, як С-125, С-300, С-400, «Оса», «Тор», «Тунгуска», «Шилка», «Куб», «Бук» тощо. Крім того, розробляються

нові буксирувані пастки. Система буксируваних пасток має кілька «хибних» цілей активного типу. Принцип дії системи доволі простий. У разі небезпеки ураження літака випущена пастка приймає сигнал від РЛС противника, підсилює й перевипромінює прийнятий сигнал, імітуючи таким чином луну-сигнал від літака, що захищається. Випромінення також імітує сигнатури двигуна літака. Як результат РЛС противника приймає два сигнали: слабкий, відбитий від літака, і потужніший, який випромінює ретранслятор хибної цілі. Завдяки набагато більшій, ніж у літака, радіолокаційній сигнатурі пастки наземна РЛС або головка самонаведення ракети сприймає пастку за ціль.

Такі буксирувані пастки неодноразово доводили свою ефективність як контрзахід проти ракетної загрози в Косові, Афганістані, Іраку та Сирії. До того ж тільки в Югославії вони відволікли на себе щонайменше десять зенітних ракет, випущених по літаках F-16. Нині виробники працюють над варіантами незалежних багатофункціональних пасток, які скидають із літака та які діють в автономному режимі.

Колективні (взаємного захисту) засоби захищають не тільки техніку, на якій їх установлено, а й інші літаки ударної групи. Конструктори планують розмістити ці засоби в підвісних контейнерах на підкрилових точках підвіски літака. Підвісні контейнери виконано у вигляді перехідних балок, і вони передбачають можливість підвішування до них авіаційних пускових пристроїв. Така конструкція дає змогу зберегти штатний бойкомплект озброєння літака. Їхній принцип дії аналогічний індивідуальним, але вони потужніші й спроможні забезпечити захист літаків своєї групи на відстані до 2 км.

Системи й засоби РЕБ групового захисту спроможні виявляти й пригнічувати системи управління авіацією та ППО, а також засоби розвідки повітряних цілей. Їх установлюватимуть на спеціальних літаках (вертольотах, БпЛА) РЕБ, а також на літаках військово-транспортної авіації. Вони отримають набагато потужніші передавачі активних перешкод.

Олександр ОЛЕХНОВИЧ

«ЗБРОЙНІ СИЛИ УКРАЇНИ ФІНАНСУЮТЬСЯ НА 100% ЗА ВСІМА СТАТТЯМИ ВИДАТКІВ»

ПІД ЧАС ПРЯМОЇ ТЕЛЕФОННОЇ ЛІНІЇ В РЕДАКЦІЇ ГАЗЕТИ «НАРОДНА АРМІЯ» ПРЕДСТАВНИКИ ДЕПАРТАМЕНТУ ФІНАНСІВ МО УКРАЇНИ ПОВІДОМИЛИ НАШИМ ЧИТАЧАМ ЗОКРЕМА Й ПРО ЗБІЛЬШЕННЯ РОЗМІРУ ДОПОМОГИ НА ОЗДОРОВЛЕННЯ, ЗАПРОВАДЖЕННЯ ВИПЛАТИ ПРИ ПІДПИСАННІ ПЕРШОГО КОНТРАКТУ ВИПУСКНИКАМ ВІЙСЬКОВИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ЧОТИРИКРАТНЕ ЗБІЛЬШЕННЯ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСАНТІВ

На дзвінки наших читачів відповідали начальник управління організаційного та соціальних виплат Департаменту фінансів Міністерства оборони України Вячеслав Салахов, заступник начальника управління — начальник відділу грошового забезпечення та заробітної плати полковник Олег Рогаль та завідувач сектору соціальних виплат Ігор Баторшин

З ПОЧАТКУ 2018 РОКУ ГРОШОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗБІЛЬШЕНО НА 10%

Анатолій, офіцер ПС, м. Вінниця:

— Скажіть, будь ласка, кому з представників ПС встановлено 100-відсоткову надбавку за особливості проходження служби і чи планується підвищення грошового забезпечення представникам інших видів та родів ЗСУ?

— Підвищення грошового забезпечення стосується тільки військовослужбовців льотного складу. Додам, що з початку року в усіх військовослужбовців грошове забезпечення вже зросло на 10%. Якщо за підсумками виконання держбюджету в І півріччі п.р. буде збільшено фінансування Збройних Сил, будуть підстави розглядати можливе збільшення грошового забезпечення.

Сергій Долгов, військовий пенсіонер, м. Харків:

— Я — військовий льотчик, звільнений із військової служби 2005 року в зв'язку зі скороченням особового складу ЗСУ. В контексті збільшення грошового забезпечення військовослужбовців з числа льотного складу чи збільшаться пенсії пенсіонерів-льотчиків?

— Підвищення розміру грошового забезпечення в даному випадку здійснюється шляхом збільшення розміру надбавки і стосується лише діючих військовослужбовців, тобто не впливає на розмір пенсії.

Богдана Д., курсант, м. Київ:

— Які виплати отримують випускники військових вишів по закінченні навчання?

— У військовому закладі вищої освіти випускнику мають виплатити грошове забезпечення як курсанту до дня випуску і як офіцеру за один день (день присвоєння йому офіцерського звання). З дня вибуття з інституту і на період прийому посади у військовій частині новоспеченому офіцеру нараховується грошове забезпечення за посадою командира взводу. З дня вступу на посаду оклад і грошове забезпечення обчислюються відповідно до обійманої посади. У військовій частині також нараховують допомогу при підписанні першого контракту із ЗСУ, розмір якої становить 10 прожиткових мінімумів, тобто 17620 грн. До речі, ця виплата для курсантів-випускників цьогоріч запроваджується вперше.

За бажанням та рапортом молодого лейтенанта йому можуть виплатити допомогу на оздоровлення. Зазначу, що молодим офіцерам також виплачується підйомна допомога в разі переміщення в інший населений пункт та компенсуються витрати на проїзд до місця служби, а також добові за перебування в дорозі в розмірі 60 грн за добу.

Дмитро, офіцер, м. Харків:

— На даний час добові на період відрядження по країні передбачені в сумі лише 60 грн. За ці гроші можливо хіба що один раз поїсти. Чи передбачається підвищення добових?

— У Збройних Силах застосовується та норма виплати за відрядження, яка встановлена і діє в усіх бюджетних установах України. Її розмір розраховується Міністерством фінансів України і затверджується рішенням уряду. Наразі в нас немає інформації про збільшення розміру цієї виплати найближчим часом.

ВЕТЕРАНАМ АТО НАРАХОВУЄТЬСЯ ЩОМІСЯЧНЕ ПІДВИЩЕННЯ ДО ПЕНСІЇ ЗА УЧАСТЬ У БОЙОВИХ ДІЯХ ТА ДОПЛАТИ ЗА ДЕРЖАВНІ НАГОРОДИ

— А чи планується цього року підвищення винагороди за участь в АТО?

— На сьогодні військовослужбовцям, які виконують завдання в районі АТО на лінії бойового зіткнення, виплачується винагорода у розмірі 10 000 грн на місяць, 4500 грн — військовослужбовцям в інших районах проведення АТО. Питання щодо її підвищення поки що не розглядається.

Учасникам АТО нараховується щомісячне підвищення до пенсії у розмірі 25% від прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб та допомога на прожиття (нині — 403 грн, з 1 грудня — 414,25 грн)

— Останнім часом високопосадовці висловлювали думку, що ветерани АТО мають отримувати більшу пенсію, ніж інші категорії військовослужбовців. Що можете повідомити з цього питання?

— Учасникам бойових дій нараховується щомісячне підвищення до пенсії у розмірі 25% від прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб та допомога на прожиття (нині — 403 грн, з 1 грудня — 414,25 грн).

— Які доплати передбачені за бойові нагороди учасникам АТО? Наприклад, за орден «За мужність» чи «Богдана Хмельницького»?

— Ці доплати призначаються лише до пенсії після звільнення з військової служби. До речі, планується виплачувати діючим військовим одноразову винагороду за звання Герой України. Зараз відбувається погодження відповідного проекту Указу Президента України.

— Де і як оформити доплату до пенсії за бойові ордени після виходу в запас?

— Пенсіонеру слід звернутися до Пенсійного фонду з відповідною заявою, в якій зазначити наявні нагороди та додати підтвердні документи. Порядок виплати цих надбавок визначає Закон України «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною». Максимум щомісячної надбавки до пенсії — 40% від прожиткового мінімуму для непрацездатних громадян встановлено за звання Героя України, Героя СРСР, Героя Соціалістичної Праці…

— Який порядок виплати матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань? Це правда, що цьогоріч її отримують не всі військовослужбовці?

— Нині є можливість виділити на цю виплату лише 10 відсотків від місячного фонду грошового забезпечення особового складу. Перелік підстав, на яких здійснюється зазначена виплата, визначено наказом Міністерства оборони України «Про бюджетну політику на 2018 рік». Рішення про виплату допомоги приймає командир військової частини.

Олександр, військовослужбовець служби за контрактом, Одещина:

— Ми знаємо, що прийнято закон про компенсацію військовослужбовцям-контрактникам витрат на піднайом житла. Чи ця допомога вже виплачується?

— Відповідний закон вже дійсно набув чинності, наразі Головне квартирно-експлуатаційне управління готує проект постанови уряду щодо порядку його реалізації.

НИНІ ДОПОМОГА НА ОЗДОРОВЛЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ ВИПЛАЧУЄТЬСЯ У РОЗМІРІ МІСЯЧНОГО ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Олександр С., військовослужбовець, район АТО:

— Чи збільшився розмір допомоги на оздоровлення військовослужбовцям у зв'язку з цьогорічною реформою грошового забезпечення?

— Так. У зв'язку із запровадженням нової структури грошового забезпечення згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 30.08.2017 № 704 грошова допомога на оздоровлення виплачується в розмірі 100% місячного грошового забезпечення (до цього до складу грошової допомоги не включалася щомісячна додаткова грошова винагорода, яка становила 60% від суми грошового забезпечення, яка скасована).

Петро М., учасник бойових дій, м. Київ:

— Я живу в Києві, відслужив першу хвилю мобілізації і звільнився, а нині вирішив повернутися до війська, проте вже в іншому місті. Чи виплатять мені підйомну допомогу?

— Так, ви матимете право на виплату в розмірі місячного грошового забезпечення, якщо після призову відбудеться переїзд до нового місця служби в інший населений пункт.

Микола П., військовослужбовець, м. Львів:

— Планую звільнятися з військової служби. Чи виплатять мені компенсацію за неотримане речове майно?

— Так, ви маєте право на отримання грошової компенсації за неотримане речове майно. Кошти для здійснення зазначеної виплати виділяються щомісяця.

Сергій П., офіцер запасу, м. Чернігів:

— 2012 року я був звільнений з військової служби. Хочу повернутися до війська. Чи виплатять мені одноразову грошову допомогу при укладенні контракту?

— Виплата зазначеної одноразової грошової допомоги здійснюється лише в разі укладання першого контракту. Наявність у вас права на її отримання залежить від того, чи підписували ви контракт під час попереднього періоду служби. Військовослужбовці, якими було укладено відповідні контракти незалежно від часу попереднього призову, права на таку виплату не мають.

Станіслав М., військовослужбовець, м. Житомир:

— Чи враховують під час обчислення грошового забезпечення пільгову вислугу років?

— Так. З 1 березня передбачається застосування саме такого порядку нарахування надбавки за вислугу років. Наприклад, військовослужбовець має календарну вислугу — 19 років, з яких у районі АТО пробув більше року. При перерахунку пільгової вислуги років — місяць за три він матиме вислугу років уже понад 20 років, що дає йому право на надбавку в більшому розмірі. Наразі опрацьовується відповідний наказ щодо порядку обчислення зазначеної виплати.

Тетяна М., військовослужбовець, м. Київ:

— Хто нині має право піти на пенсію за вислугою років?

— Згідно зі статтею 12 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» пенсія за вислугу років нині призначається тим, хто в період з 1 жовтня 2017 року по 30 вересня 2018 року і на день звільнення має вислугу 23 календарні роки та 6 місяців і більше. Щороку цей показник підвищується на 6 місяців до досягнення 25 календарних років із 1 жовтня 2020 року.

На запитання читачів «Народної армії» відповідали фахівці Департаменту фінансів МО України (на фото зліва направо) Ігор Баторшин, Вячеслав Салахов та полковник Олег Рогаль

ЗА УСПІШНЕ ВИКОНАННЯ БОЙОВИХ ЗАВДАНЬ У СКЛАДІ ПІДРОЗДІЛУ БІЙЦЯМ АТО ВИПЛАЧЕНО БЛИЗЬКО 9 млн грн

Ярослав М., військовослужбовець, район АТО:

— Чи зміниться порядок виплати і розмір винагороди за виконання бойових завдань у зв'язку зі зміною формату АТО на операцію Об'єднаних сил?

— Ні. Ці виплати будуть збережені за тих же умов і в тих же розмірах.

До речі, за успішне виконання бойового завдання у складі підрозділу за період з лютого 2015 року по квітень цього року вже виплачено 8 903,3 тис. грн 2278 бійцям.

Олександра П., м. Львів:

— Який нині мінімальний розмір грошового забезпечення військовослужбовців контрактної служби?

— За новими умовами виплати грошового забезпечення військовослужбовці, які мають вислугу військової служби до одного року, отримують приблизно 7 тис. грн, з вислугою понад рік — 7,3 тис. грн. Це пов'язано зі збільшенням розміру надбавки за вислугу років з 0 до 25% і стосується здебільшого жінок-військовослужбовців, зокрема медиків. Зазвичай військовослужбовці-чоловіки укладають контракт після строкової служби, тож мають вислугу років і отримують більше 7,5 тис. грн.

Руслан Т., військовослужбовець, м. Харків:

— В якому розмірі виплачують вихідну допомогу при звільненні за станом здоров'я? Скільки вислуги років має бути для отримання цієї виплати?

— При звільненні з військової служби за станом здоров'я ви набудете право на виплату допомоги в розмірі 50% від місячного грошового забезпечення на день звільнення за кожний повний календарний рік служби. Утім якщо ви прослужили менше одного року, зазначена виплата не передбачена.

Олена П., військовослужбовець, м. Одеса:

— Я потрапила у скрутне становище — захворіла дитина, чи можу я отримати грошову компенсацію замість відпустки?

— Ні. Грошова компенсація за невикористану відпустку виплачується військовослужбовцям лише в разі звільнення з військової служби за їхнім бажанням. Діючі військовослужбовці такого права не мають.

Ольга М., м. Київ:

— На початку війни була проблема зі своєчасною виплатою винагороди за участь в АТО. Чи існує нині така заборгованість?

— Ні, заборгованості немає. Збройні Сили щомісяця отримують з держбюджету 100% необхідного фінансування.

З ЛЮТОГО 2015 РОКУ ПО КВІТЕНЬ ЦЬОГО РОКУ БІЙЦІ АТО ОТРИМАЛИ 1 814,5 тис. грн ЗА ЗНИЩЕНУ ТЕХНІКУ ПРОТИВНИКА

Петро М., військовослужбовець, район АТО:

— Чи нараховуються нині виплати за знищену військову техніку противника в районі АТО? За яку знищену техніку виплата найбільша?

— Так, цю винагороду продовжують виплачувати. З лютого 2015 року по квітень цього року бійці АТО отримали 1 814,5 тис. грн за знищену техніку противника. Не змінився й її розмір. Наприклад, за знищення автомобіля розмір винагороди — 12180 грн, за танк — 48720 грн. Найбільша грошова винагорода виплачується за бойовий літак та ЗРК — по 121800 грн. Система фіксації факту знищеної техніки і пакет необхідних документів залишилися також без змін.

— Чи планується цього року підвищення заробітної платні працівників?

— Нині Міністерство соціальної політики України готує проект постанови щодо внесення змін до умов оплати праці працівників бюджетної сфери, посадові оклади яких встановлюються за єдиною тарифною сіткою. До Міністерства оборони на погодження вона ще не надходила. Згідно з прикінцевими положеннями Закону України «Про державну службу» з 1 липня цього року передбачається збільшення розмірів посадових окладів державних службовців.

З 1 БЕРЕЗНЯ 2018 РОКУ РОЗМІР ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСАНТІВ ЗРІС У РАЗИ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД РОКУ НАВЧАННЯ

— Чи планується підвищення грошового забезпечення курсантів військових вишів?

— З 1 березня передбачено збільшення розмірів грошового забезпечення курсантів в чотири рази залежно від курсу навчання. Отже розмір грошового забезпечення першокурсників становить 620 грн, а його максимальний розмір для курсантів 4–5 курсів — майже 800 грн. Курсанти з числа військовослужбовців-контрактників, зараховані до військових закладів вищої освіти з військ, отримують збережений розмір грошового забезпечення, яке їм виплачували за останнім місцем служби.

Офіцер запасу Олександр М., м. Суми:

— Був звільнений з військової служби з посади, до виконання якої був допущений тимчасово. В довідці про нараховане грошове забезпечення для обчислення пенсії вказано фактичні виплати за посадою, за якою виконував обов'язки, а пенсію перерахували за штатною посадою. Чи правомірно це?

— Так, правомірно. Пенсія перераховується за останньою штатною посадою. Додаткові види грошового забезпечення за час тимчасового виконання обов'язків за іншою посадою при обчисленні розміру грошового забезпечення для призначення пенсії враховуються за бажанням звільненого тільки під час призначення пенсії.

> *З 1 березня 2018 року розмір грошового забезпечення першокурсників становить 620 грн, а його максимальний розмір для курсантів 4–5 курсів — майже 800 грн*

— Що таке дольова пенсія для військовослужбовців, які звільняються в запас, і як вона нараховується?

— Ця пенсія призначається з урахуванням цивільного страхового та військового стажу. Які умови для її отримання? Перша: мінімальний вік на день звільнення — 45 років. Друга: 25 календарних років загального трудового стажу, з якого не менше 12 років і 6 місяців — календарної військової служби. При цьому за 25 років стажу призначається пенсія в розмірі 50% грошового забезпечення і за кожен рік стажу понад 25 років до розміру пенсії додається по одному відсотку. В страховий стаж включається навчання у закладах вищої освіти, для жінок — час відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами і відпустки для догляду за дитиною тощо.

— Підтвердіть, чи нараховуватиметься й надалі вихідна допомога у зв'язку зі звільненням з лав ЗС України?

— У Міноборони наразі жодної інформації щодо можливого скасування допомоги у зв'язку зі звільненням з військової служби немає.

— Чи зняті обмеження щодо максимального розміру пенсії?

— Ні. На даний час максимальний розмір пенсії за віком не може перевищувати 13 730 грн. З 1 липня цього року розмір максимальної пенсії збільшиться до 14 350 гривень.

Пряму телефонну лінію вели Руслан ТКАЧУК, Тетяна МОРОЗ, Ольга МОСЬОНДЗ

НАЧАЛЬНИК ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ ВСП ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ГЕНЕРАЛ-МАЙОР ІГОР КРИШТУН:

«МИ СТВОРИЛИ СИСТЕМУ ВСП, ЯКА ПЛАВНО ПЕРЕЙДЕ У ВІЙСЬКОВУ ПОЛІЦІЮ»

Питання військової дисципліни, запобігання злочинам і правопорушенням та виявлення їх в армії, яка веде бойові дії, постають іще гостріше, ніж зазвичай у мирний час. У Збройних Силах України цим займається Військова служба правопорядку, яка відповідно до Стратегічного оборонного бюлетеня має стати до 2020 року Військовою поліцією. Про це та інше розповів начальник Головного управління ВСП Збройних Сил України генерал-майор Ігор Криштун

— 16 років, протягом яких існує наша служба, були різними й зовсім не легкими, насамперед для нас самих: спочатку було піднесення й розквіт нашої служби, потім ліквідація та майже знищення ВСП. Та з початком війни стало зрозуміло, що Збройним Силам України необхідна структура, яка надаватиме допомогу командирам у підтриманні правопорядку, профілактиці правопорушень, забезпеченні безперешкодного пересування колон, боротьбі з ДРГ тощо, — каже генерал-майор Ігор Криштун. — Це ті завдання, які ми виконували й виконуємо як у районі АТО, так і на решті території України.

Нині на Сході країни постійно перебуває близько 500 військовослужбовців Військової служби правопорядку, також там діє 15 комендатур. Загалом із перших днів АТО військовослужбовці ВСП беруть у ній найактивнішу участь, виконуючи як свої функції, визначені в законодавстві, так й інші, беручи участь і в бойових діях.

Військовослужбовці ВСП під час практичних занять

Для Військової поліції заплановано відновити такі інструменти для боротьби зі злочинністю в лавах ЗС України, як можливість проводити дізнання й порушувати кримінальні провадження

Зокрема чотири роки тому з васильківського аеродрому на Схід України вирушив зведений загін у складі військовослужбовців центру спецпризначення ВСП. Літаком вони дісталися до Дніпра, а потім на вертольотах — в окупований Артемівськ. Там взяли під охорону одні з найважливіших у регіоні об'єкти — бази зберігання бронетанкового майна й стрілецького озброєння. І до визволення міста в липні 2014-го тримали разом із військовиками інших частин та підрозділів майже суцільну кругову оборону, не давши противникові жодного шансу захопити озброєння й техніку. Тим часом Донецький зональний відділ ВСП, який спершу вийшов у район донецького летовища, а потім — на опорний пункт «Зеніт» під Авдіївкою, постійно відбивав атаки російських найманців. І тільки після визволення міста відділ розпочав виконувати безпосередні завдання за призначенням.

Виконуючи бойові завдання на Сході України 2014 року, загинули три військовослужбовці ВСП.

— Сьогодні основне наше завдання — поліпшити імідж Збройних Сил. І зробити так, щоб людину у військовій формі, яка порушує суспільний порядок, яка напідпитку, було від цього суспільства відгороджено. Ми таких затримуємо, утримуємо до витвереження, потім віддаємо їх командирові. Однак хочу сказати, що порівняно з 2014–2015 роками випадків пияцтва в армійських лавах, зокрема в районі АТО, стало в рази менше, — розповідає генерал-майор Ігор Криштун. — Хочу наголосити: щоб виконувати якісь конкретні завдання з охорони правопорядку, зокрема у війську, потрібно мати певні законні повноваження. Але так сталося, що 2012-го через «реформу» правоохоронної системи нас було позбавлено практично всього набору прав і повноважень, необхідних для виконання завдань, покладених на службу. По суті, ВСП з правоохоронного формування фактично перетворилася на звичайний підрозділ ЗС України.

2016 року, коли кількість правопорушень і злочинів в армійських лавах почала стрімко зростати, ВСП додали трохи прав. Наприклад, ми дістали право складати адміністративні протоколи на військовослужбовців, які вживають спиртні напої, наркотичні речовини або порушують суспільний порядок. Але таких інструментів для боротьби зі злочинністю в лавах Збройних Сил України, як можливість проводити дізнання й порушувати кримінальні провадження — ВСП й сьогодні не має. Ці повноваження заплановано відновити вже для Військової поліції, створення якої, як згадували на початку, передбачено в положеннях Стратегічного оборонного бюлетеня.

За словами Ігоря Криштуна, Військова поліція — це насамперед люди нової формації, з досвідом АТО, добре мотивовані дбати про те, щоб наше військо було кращим. За роки війни ми виховали нове покоління військовослужбовців ВСП, які знають, що їм робити в бойовій обстановці, і вміло виконують завдання безпосередньо на передовій.

— Я часто буваю в нашому навчальному центрі у Львові, який ми спільно з канадськими колегами відкрили торік. Бачу, як горять очі в хлопців. За три місяці навчань вони не лише гартуються, а й дійсно стають фахівцями. Викладають там досвідчені інструктори з Канади, Польщі, Литви, Данії, Великої Британії. Вони передають нам свій досвід, а ми спираємося на досвід, здобутий в АТО. І таке поєднання дає дуже добрий результат, — каже начальник Головного управління ВСП Збройних Сил України. — У планах — створити повну освітянську вертикаль для всіх категорій військовослужбовців служби: від рядового до офіцера оперативно-тактичного рівня.

Тож переформатування ВСП на Військову поліцію йде повним ходом. Сьогодні, крім дій згідно з функціональними обов'язками (запобігання злочинам, адміністративним правопорушенням та зупинення їх), військовослужбовці ВСП вчаться, наприклад, надавати першу медичну допомогу. Нині разом із канадськими колегами на Яворівському полігоні проходять навчання з тактичної медицини 30 осіб. Потім ці військовослужбовці поїдуть у свої підрозділи й навчатимуть інших.

Багато уваги нині приділяють і мінній безпеці. Зокрема навчання в Кам'янці-Подільському вже пройшли більше як 20 осіб — військовиків ВСП. Ще 30 військовослужбовців наступного місяця разом із представниками Великої Британії освоюватимуть курс бойових дій у місті, також і мінну безпеку.

— Ми дбаємо й про захист військовослужбовців, в тому числі і тих, які скоїли якісь правопорушення. Адже поки суд не визнав людину винною, вона не є злочинцем, — стверджує генерал-майор Ігор Криштун. — Військовослужбовець, поки не буде рішення суду, перебуватиме в нас, аби він не зазнавав негативного впливу, який може бути в інших закладах тримання.

Не секрет, що сьогодні в нашій країні дуже гостро стоїть проблема з поширенням наркотичних речовин. Тож у структурі ВСП створено групу з протидії цьому негативному явищу. Нині чотири кінологічні розрахунки проходять підготовку у Великих Мостах на базі прикордонного навчального центру.

Крім того, як відомо, на базах, складах та арсеналах є підрозділи режимної служби. Вони неннові, але тепер також зазнають змін. Основним їхнім завданням буде протидія диверсіям і терористичним актам на цих військових об'єктах.

— Ми створили систему ВСП, яка плавно перейде у Військову поліцію. Готуємо наших військових за стандартами НАТО, — розповідає генерал-майор Ігор Криштун. — Я хочу, щоб військовий поліцейський викликав упевненість у тому, що це справжній захисник України, який прийде на допомогу як військовому, так і цивільному.

Роман ВУС

ЯК ГОТУЮТЬ ОФІЦЕРІВ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ

НЕЗАБАРОМ ВІДБУДЕТЬСЯ ПЕРШИЙ ВИПУСК МОЛОДИХ ОФІЦЕРІВ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ. ПІД ЧАС НАВЧАННЯ У ВИШІ КОЖЕН З НИХ МАЄ НАЇЗДИТИ НА БРОНЕТРАНСПОРТЕРІ МАЙЖЕ 100 км, ЗДІЙСНИТИ БЛИЗЬКО 30 СТРИБКІВ ІЗ ПАРАШУТОМ. А В ПЕРСПЕКТИВІ КУРСАНТІВ ЦЬОГО ФАКУЛЬТЕТУ НАВЧАТИМУТЬ ВИКОНУВАТИ Й СПЕЦІАЛЬНІ ВОДОЛАЗНІ ЗАВДАННЯ

Вперше за часи незалежності України у Військовій академії в Одесі ведеться підготовка майбутніх офіцерів — командирів морської піхоти, які опановують нову спеціалізацію «Управління діями підрозділів морської піхоти». Незабаром відбудеться перший випуск молодих офіцерів й 11 лейтенантів очолять бойові підрозділи національного флоту.

…«Бойова тривога! Морському десанту приготуватися до проведення морської десантної операції!»

П'ять кабельтових до острова Тендрівська коса. З моря під прикриттям димової завіси до берега наближається середній десантний корабель «Юрій Олефіренко» з бронетехнікою на борту. У твіндеку триває нарада, морські піхотинці схилилися над картою, узгоджуються практичні дії штурмових груп, перевіряється зброя, прогріваються двигуни бронемашин. Завдання: під вогневим прикриттям тактичних груп «чорних беретів», які здійснюють підтримку з корабля, захопити узбережжя острова, зайняти оборону, забезпечити умови для прибуття основних сил і в подальшому ідентифікувати та знищити виявлені незаконні збройні формування.

Підготовка майбутніх офіцерів-морпіхів здійснюється у Військовій академії (м. Одеса) з вересня 2016-го. Наступного року знову провели набір. На одне місце претендувало більше 15 осіб. Крім того, 2017 року було прийнято рішення додатково набрати ще групи морських піхотинців із числа курсантів 3-го і 4-го курсів факультетів Десантно-штурмових військ, військової розвідки і спеціального призначення

Цього разу на узбережжя Тендрівської коси десантувалися не досвідчені й загартовані в боях на Донбасі морські піхотинці, а курсанти — майбутні офіцери морської піхоти. Це черговий польовий вихід курсантів з фактичним виходом на кораблі у море. Ще кілька років тому морський похід курсантів на бойовому кораблі навряд чи відбувся б. У військових вишах України взагалі не готували офіцерів для морської піхоти Військово-Морських Сил. Російська агресія і війна на Сході країни змінили ситуацію.

— Підготовка майбутніх офіцерів-морпіхів здійснюється у Військовій академії (м. Одеса) з вересня 2016-го. Тоді ми набрали першу групу, наступного року знову провели набір. Крім того, 2017 року було прийнято рішення додатково набрати ще групи морських піхотинців із числа курсантів 3-го і 4-го курсів факультетів Десантно-штурмових військ, військової розвідки і спеціального призначення, — розповідає один з ініціаторів створення спеціалізації для підготовки офіцерів морської піхоти, заступник начальника Військової академії (м. Одеса) з навчальної роботи — начальник навчального відділу полковник Олег Маслій. — Був оголошений конкурс для відбору. На одне місце претендувало більше 15 осіб. Отже, зараз у нас навчаються близько 80 курсантів — морських піхотинців, і ми маємо повний цикл підготовки — з першого по четвертий курс.

Актуальність підготовки офіцерів для морської піхоти є на сьогоднішній день очевидною. У сучасних умовах гібридної війни цілком ймовірне подальше розширення РФ масштабів дій саме з морського напрямку із завданням вогневих ударів з російських кораблів та висадкою морського десанту на українське узбережжя як Чорного, так і Азовського моря. У разі виникнення такої ситуації морська піхота має бути готова до захисту берегової смуги нашої країни, українських торговельних портів та об'єктів морської інфраструктури тощо. Тому в одеській Військовій академії ведеться дуже серйозна та прискіплива підготовка.

За словами заступника начальника факультету ДШВ з навчальної роботи підполковника Тараса Остапчука, однією з особливостей навчання курсантів є морська десантна підготовка, завантаження і розвантаження техніки, водіння бронетранспортерів у воді та на суходолі. До речі, відповідно до програми навчання кожен курсант-морпіх повинен наїздити на БТРі понад 90 км, але зазвичай майбутні офіцери долають значно більшу відстань. У перспективі у військовому виші сподіваються вдосконалити процес проведення курсантами морської десантної підготовки і дещо ускладнити її новими елементами. Зокрема курсанти старших курсів повинні вміти виводити бронетранспортер з твіндека корабля у відкрите море та пересуватися в ньому плавом. Це дуже складний етап в управлінні бронемашиною.

…Одне з тренувальних місць Центру забезпечення навчального процесу Військової академії на узбережжі Чорного моря. Триває практичне водіння бойових машин плавом на морській ділянці. «Чорні берети» відпрацьовують навички дій під час висадки морського десанту, ведуть пошуково-рейдові дії, зачистку території. Вогнева підготовка включає стрільбу з усіх видів стрілецької зброї.

До обіду курсанти десантуються на необладнане узбережжя і нейтралізують терористів, які «захопили» маяк із заручниками. Або відпрацьовують протидесантну оборону. Наприклад, ворожий морський десант висаджується на наше узбережжя, а завдання курсантів — здійснити так званий контрдесант. Паралельно на фланг або в тил противника, що тільки-но висадився, десантується наш підрозділ, порушує їхню організацію системи управління, бойовий порядок, всіма силами і засобами у взаємодії з іншими підрозділами знищує ворога.

Вже по обіді курсанти вчаться на полігоні мистецтву ведення війни в міських умовах, коли бронетехніку, танки і артилерію можна використовувати обмежено, основна частина зачистки лягає на плечі невеликих вогневих штурмових груп. Для цього там зведено спеціальні будівлі та споруди, які максимально реально відтворюють міську забудову. Моделюються ситуації, ідентичні з тими, що виникають під час ведення бойових дій на Донбасі. Курсанти вчаться ухвалювати рішення безпосередньо на полі бою. Це цілком виправдано, адже командир вогневої групи знаходиться на місці і краще знає ситуацію. Далі вчаться розміновувати мінні пастки, надають першу медичну допомогу, евакуюють поранених товаришів. Під вечір — виконання нормативів інженерної підготовки та захисту від зброї масового ураження.

— Загалом структура підготовки нової спеціалізації «Управління діями підрозділів морської піхоти» розподілена на кілька етапів. Перший курс — це підготовка командирів відділення, на другому і половину третього курсу ми готуємо командирів взводів, далі відповідно (кінець третього — половина четвертого) ведеться підготовка командирів рот. Заключний семестр навчання — управління діями батальйону. Ми стараємося вдосконалювати навчальний процес, наповнюємо його новими формами та методами підготовки, щоб вийти на більш якісний рівень, — зазначає підполковник Тарас Остапчук.

Майбутні офіцери морської піхоти мають не тільки впевнено почуватися за кермом бронетранспортера, але й згідно з програмою навчання першого курсу повинні здійснити двотижневий шлюпочний похід. Це важливо, адже тоді морпіхи відчувають море і перевіряють себе у штормових умовах. Ще курсанти мають виконати близько 30 стрибків з парашутом та не менше 16 разів висадитися у складі морського десанту на узбережжя, а в перспективі курсантів навчатимуть виконувати спеціальні водолазні завдання.

Також у межах легкої водолазної підготовки керівництво військового вишу планує започаткувати заняття з практичними водолазними спусками. Для цього будується спеціальний водолазний тренажерний комплекс. Для ефективної роботи в акваторії курсантам потрібні й легкі рятувально-плавальні засоби, якими планують доукомплектувати навчально-матеріальну базу академії. Тож у подальшому підготовку та якість навчання особового складу буде суттєво підвищено.

Віталій ПАНЧИШИН

Чимало ветеранів АТО з пошкодженими суглобами відчули значне поліпшення завдяки обладнанню для активно-пасивної реабілітації, яке 2016 року центру передав Трастовий фонд НАТО

Помічник директора центру з питань АТО Алла Борисенко — ветеран АТО (на фото — праворуч) проходила тут реабілітацію після бойової травми, а нині надає побратимам консультаційну допомогу в розв’язанні соціальних проблем

«НАМ ПОТРІБНО БУЛО ПІВТОРА РОКУ, ЩОБ ПОВЕРНУТИ ОДНОМУ З ВЕТЕРАНІВ АТО БАЖАННЯ ЖИТИ»

У ЦЕНТРІ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ, ЩО НА КИЇВЩИНІ, ЕФЕКТИВНО ЛІКУЮТЬ ТІЛО Й ДУШУ УЧАСНИКАМ АТО

В Україні нині функціонує близько 30 госпіталів для ветеранів війни. Аби дізнатися про те, як саме відбувається реабілітація обпалених війною українців, наш журналіст завітала в один із них — Український державний медико-соціальний центр ветеранів війни, що в селі Циблі Переяслав-Хмельницького району. Цей заклад вибрала не випадково, адже багато наших читачів, які вже побували тут, не раз розповідали про незабутні краєвиди цього регіону, особливе ставлення персоналу до ветеранів і, головне, про ефективність лікування та реабілітації

— Унаслідок важкої черепно-мозкової травми я тривалий час не міг самостійно одягатися. Із часом став помічати, що не можу згадати дні народження своїх дітей, але добре пам’ятаю, що їх двоє, — уже сміється, а не стогне, терплячи біль як колись, Олександр, ветеран АТО з Вінниччини, один із пацієнтів цього центру. — Завтра додому, за час перебування тут, без перебільшень, почуваюся значно краще. А ще був дуже радий зустрітися з побратимами, це немов ліки для моєї душі.

Потужність центру — 600 ліжко-місць, тому щороку тут мають змогу пролікуватися понад дев’ять тисяч ветеранів війни з усіх регіонів України.

— У наш центр ветерани часто звертаються з мінно-вибуховими травмами. Унаслідок носіння бронежилетів у багатьох загострюються захворювання опорно-рухового апарату. Майже в шість разів порівняно з 2015 роком збільшилася кількість хворих на гіпертонічну хворобу. А ще — стреси, які провокують серцеві захворювання, — розповідає директор Українського державного медико-соціального центру ветеранів війни, заслужений лікар України, кандидат медичних наук Юрій Гріненко.

Стаціонарну медичну реабілітацію надають у 12 відділеннях центру, функціонує операційний блок, укомплектований сучасною хірургічною апаратурою. Тут здійснюють офтальмологічні операції, зубопротезування, функціонує бальнеофізіотерапевтичне відділення, у якому використовують більше як 20 методик лікування: електролікування (дарсонвалізація, імпульсний струм, електросон тощо); водолікування (ванни, гідромасажі, душ Шарко, підводний масаж); масаж апаратний та ручний тощо.

Як гуманітарну допомогу Трастовий фонд НАТО передав цьому медичному центру обладнання для активно-пасивної реабілітації суглобів верхніх та нижніх кінцівок. Тому чимало ветеранів АТО з пошкодженими суглобами направляють на реабілітацію саме сюди.

Ще в грудні 2014 року для атовців тут створили окремі два відділення: неврологічне відділення відновного лікування хворих із захворюваннями й травмами центральної та периферичної нервової системи та опорно-рухового апарату, а також психоневрологічне відділення для тих, котрі після війни мають порушення психічного стану, депресії, неврози. Найближчим часом заплановано реконструкцію корпусу спеціально для ветеранів АТО, розрахованого на 180 місць.

— Без професійної допомоги лікарів одужати важко, особливо якщо вантажем висять нерозв’язані соціальні проблеми, — долучається до розмови помічник директора центру з питань АТО Алла Борисенко, відома багатьом побратимам за позивним «Чонгар». Жінка проходила реабілітацію у центрі після бойової травми, а нині надає консультаційну допомогу атовцям, які тут лікуються. — У нас своя мова й довіра. Комусь допомога потрібна під час оформлення документів на землю, комусь разом шукаємо роботу... Я пройшла війну, волонтерські зв’язки в мене ще з Майдану та по всій Україні, і я знаю про проблеми цих чоловіків не із чуток.

Для лікування та реабілітації у центрі необхідно звернутися до обласного госпіталю ветеранів війни за місцем проживання

Аби дізнатися про ефективність лікування в центрі, я звернулась до ветеранів.

— Це восьмий госпіталь, у якому я побував після поранення на війні. Чесно, тут подобається найбільше, — каже ветеран АТО зі Львова Юрій. — Звільнився 2015 року, у перші дні не хотілося нікого бачити: фізичний і душевний біль були настільки сильними, що не давали жити повноцінним життям. Минув час, стало легше, адже підтримувала родина, друзі. Я поринув із головою в роботу. Звісно, три хвилі мобілізації далися взнаки — здоров’я значно погіршилося. Дуже боліло коліно й хребет, тож проходжу тут медикаментозне лікування, апаратну фізіотерапію, займаюся активно ЛФК, і біль поступово зникає. У мене навіть хода змінилася!

Особливе ставлення в центрі я помітила й до родин загиблих. Вони також проходять реабілітацію в Циблях. Батьки полеглого півроку тому в бою Андрія Беспалого з Кіровограда досі не можуть оговтатися з горя й також потребують нагляду лікарів.

— Напередодні мого дня народження син подзвонив мені й сказав: «Батьку, ти знаєш, я зрозумів, що військова справа — це моє. Мені достроково лейтенанта дають та орден Богдана Хмельницького. Це мій подарунок тобі до дня народження…», — плаче, згадуючи батько. — Наступного дня його не стало: він підірвався на розтяжці. Вибух був настільки сильним, що тіло майже неможливо було впізнати. Пробите осколком посвідчення учасника бойових дій ми зберігаємо тепер як реліквію...

— Завдяки синочку маємо змогу оздоровитися. Лікар постійно навідує нас, і на душі стає легше, і серце не так болить, — каже мати зі сльозами на очах.

Особливу увагу в центрі надають психологічній реабілітації, до того ж за різними напрямками: коуч (спрямовують на життя й досягнення успіху), гештальт (опрацювання досвіду, повернення себе до мирного життя), а також арттерапія.

— Бійці нам небайдужі, і вони це відчувають, це також наша терапія. Мені часом здається, що ми тут, як у дитячому таборі. Коридором ідемо — спілкуємось, «одягнені» в усмішку. Був у нас на реабілітації один хлопчина, який тричі хотів накласти на себе руки. Проте останньої миті його хтось витягував із того світу. Нам потрібно було півтора року, щоб повернути йому бажання жити, — розповідає практичний психолог центру Богдана Левченко. — Удалося його зацікавити своєю професією. Порадила піти вчитися на психолога, адже бачила, як він, навіть сам того не розуміючи, допомагав своїм побратимам. Уже цьогоріч хлопець планує вступати у виш.

— Кожна людина — це особлива історія. Окремі розповіді боляче шкребуть по серцю. Один хлопчина опинився в степу сам, в оточенні ворога, п’ять діб пробирався до своїх. Уночі повз, удень лежав у бур’янах. Жага до життя в нього неймовірна. За зірками шукав дорогу. Поранений і ледь живий, він доповз до наших, — розповідає старший психолог центру Ірина Вариводa. — Були історії хлопців, яких вважали «двохсотими», а вони виживали. Один повернувся додому після того, як його поховали... Звісно, не можна вивести єдину формулу реабілітації, бо кожна душа особлива. Хлопців, які були в мене на реабілітації три роки тому, я не полишаю. Тішуся, що культура звернення до психолога зростає, а отже, і шанси повернути здоров’я зростають також. Потрібні будуть роки, аби з війни повернулось не тільки тіло, а й свідомість… **Звертайтеся до лікарів і, головне, не будьте байдужими до себе та навколишніх. Пам’ятайте, якщо людина хоче вижити і їй є кому допомогти, то можливо все!** — додає наостанку Ірина Василівна.

Тетяна МОРОЗ

РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА ОЗДОРОВЛЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

ВИДАТКИ ДЕРЖАВИ НА РЕАБІЛІТАЦІЙНІ ЗАХОДИ ТА САНАТОРНО-КУРОРТНЕ ЛІКУВАННЯ ЦЬОГО РОКУ ЗБІЛЬШИЛИСЯ МАЙЖЕ ДО 126 МІЛЬЙОНІВ ГРИВЕНЬ. ДЛЯ ПОРІВНЯННЯ: 2017 РОКУ БУЛО ВИДІЛЕНО 91 млн грн, 2016-го — 88 млн

Щоб забезпечити ефективну реабілітацію, спектр лікувальних методик постійно розширюється. Кожен реабілітаційний центр має свій профіль

Наш співрозмовник — начальник лікувально-профілактичного управління Головного військово-медичного управління майор медичної служби Віктор Писанко

— Нині на реабілітацію та санаторно-курортне лікування військовослужбовців працюють: 2 центри медичної реабілітації та санаторного лікування («Трускавецький» та «Пуща-Водиця»); 2 центральні військові санаторії («Хмільник» та «Приморський», який розпочинає свою роботу в травні); 2 санаторні відділення військово-медичних клінічних центрів (Центрального та Південного регіонів); Спеціалізовані реабілітаційні підрозділи на базі Національного військово-медичного клінічного центру «Головний військовий клінічний госпіталь», Військово-медичного клінічного центру Західного регіону, Старокостянтинівського військового госпіталю та Військово-медичний клінічний центр професійної патології особового складу Збройних Сил України.

— Чи достатньо нині в оборонного відомства можливостей для оздоровлення та реабілітації чималої кількості військовослужбовців і ветеранів військової служби з урахуванням того, що значну частину оздоровчо-лікувального фонду було втрачено через анексію Криму?

— Так, ми втратили близько 4350 місць ліжкового фонду. До 2014 року він становив 5650 місць. Це дозволяло здійснювати санаторно-курортне лікування та реабілітацію 89 тисяч осіб за умови цілорічної роботи та стовідсоткового завантаження. Нині загальний ліжковий фонд становить 1650 ліжок. Це дозволяє оздоровити майже 17 тисяч осіб, котрі цього потребують.

Водночас Міністерство оборони постійно проводить заходи зі збільшення закладів медичного лікування та реабілітації. Так, санаторій «Приморський» додасть у ліжковий фонд понад 200 місць. А ще в Міноборони функціонують шість військово-медичних клінічних центрів, 15 госпіталів, які загалом можуть розмістити понад 6600 осіб. Загалом щороку стаціонарну реабілітацію проходять більше ніж 180 тисяч пацієнтів.

Крім того, Міноборони активно співпрацює з Міністерством охорони здоров'я щодо питань лікування та реабілітації воїнів. Відповідно до договору з Національною академією медичних наук України для лікування поранених військовослужбовців МОЗ виділило тридцятивідсотковий резерв ліжок у 28 науково-дослідних установах.

Реабілітаційні послуги учасникам АТО надають 30 госпіталів ветеранів війни, що дозволяє щорічно проліковувати 150 тисяч осіб. Її вже отримало понад 30 тисяч учасників бойових дій.

Нам надали допомогу 20 країн світу. За кордон для проходження лікування та реабілітації направили 340 військовослужбовців, семеро з них перебувають там досі.

— Чи володіють наші лікувально-оздоровчі заклади новітніми реабілітаційними методиками?

— Щоб забезпечити ефективну реабілітацію, спектр лікувальних методик постійно розширюється. Кожен реабілітаційний центр має свій профіль. Наприклад, «Трускавецький» спеціалізується на лікуванні розладів психіки та хвороб травлення, тут широко застосовуються апітерапія, душі Шарко та Віші, соляні процедури тощо. У «Хмільнику» надається допомога пацієнтам із патологією кістково-м'язової системи, для відновлення якої активно застосовують лазеро- та баротерапію. У «Пущі-Водиці» лікують хвороби органів дихання та розлади психіки, тут віддають перевагу водним процедурам, механотерапії. Крім того, центр активно співпрацює з факультетом кібернетики КНУ імені Тараса Шевченка щодо використання біомехатронних комплексів для рухової нейрореабілітації. У санаторному відділенні клінічного центру Центрального регіону допомагають відновити психічне здоров'я та лікують патологію органів дихання.

Щороку стаціонарну реабілітацію у військово-медичних закладах можуть пройти більше ніж 180 тисяч пацієнтів

Окремо варто розповісти про реабілітаційний центр навчально-спортивної бази зимових видів спорту МОУ «Тисовець», який почав функціонувати як пілотний проект психологічної та фізкультурної реабілітації. Тут військовослужбовці разом з родинами можуть відвідувати спортивні зали, масажні кабінети, лазні, активно відпочивати, для них влаштовують різні екскурсії. Під час заходів з психологічного розвантаження проводяться бесіди із фахівцями-психологами, заняття. Крім цього, передбачена робота виїзних медичних бригад з Військово-медичного клінічного центру Західного регіону.

— На безоплатне санаторно-курортне лікування та медичну реабілітацію мають право всі військовослужбовці? Як і хто може отримати путівку?

— Найбільше направлень на проходження курсу реабілітації та оздоровлення оформляють клінічні центри та лікувальні заклади, що безпосередньо обслуговують район проведення АТО.

Також на санаторно-курортне лікування можуть направляти з військової частини згідно з Інструкцією про організацію санаторно-курортного лікування, медичної та медико-психологічної реабілітації, затвердженою Наказом Міноборони України № 591 від 04.11.2016 р. За нею на санаторно-курортне лікування можуть бути направлені особи, в яких наявний один з діагнозів, визначених Наказом Міноборони № 703.

Путівка може надаватися військовослужбовцям (крім строкової служби), членам їхніх сімей, членам сімей загиблих військових, ветеранам війни з числа військовослужбовців, супроводжуючим інвалідів війни I групи (без права на лікування), працівникам ЗСУ.

Санаторно-курортна путівка надається в період відпусток один раз на рік на підставі рішення санаторно-курортних відбірних комісій. Якщо йдеться про реабілітацію, то її можна проходити кілька разів на рік відповідно до висновків лікарської комісії. Строк санаторно-курортного лікування становить 14–21 календарний день і за потреби може бути продовжений на 10 днів.

Слід зазначити, що медична реабілітація в закладах Міноборони доступна лише військовослужбовцям ЗСУ. Якщо особа має посвідчення учасника бойових дій та не є військовослужбовцем ЗСУ, то для отримання путівки вона має звернутися до цивільних закладів. Для цього потрібно стати на облік до органів соціального захисту населення за місцем реєстрації, а для тимчасово переміщених осіб — за місцем фактичного проживання відповідно до довідки про взяття на облік.

— Які документи слід зібрати для отримання путівки?

— При направленні до санаторно-курортного закладу або реабілітаційного центру особи повинні мати при собі такі документи:

для військовослужбовців: санаторно-курортна путівка, заповнена та завірена печаткою СКВК; паспорт; відпускний квиток; документи з даними про сукупний дохід за останні 6 місяців;

для ветеранів війни: санаторно-курортна путівка, заповнена та завірена печаткою СКВК; паспорт; посвідчення, що дає право на пільги (пред'являють); санаторно-курортна карта за формою № 072/о;

для працівників ЗСУ: паспорт; санаторно-курортна карта за формою № 072/о; довідка з місця роботи.

— А на яких умовах надаються путівки для військовослужбовців та членів їхніх сімей?

— Учасникам бойових дій путівки надаються безоплатно. Також вони безоплатні для осіб, які направляються туди на медичну та медико-психологічну реабілітацію після лікувально-профілактичних закладів та відповідно до висновків госпітальних ВЛК. Таким військовослужбовцям відшкодовуються витрати на проїзд в обидві сторони.

Інші особи можуть отримати путівки за зниженою вартістю. За рахунок коштів, виділених із держбюджету, санаторно-курортними путівками забезпечуються: з оплатою 25% їхньої вартості — військовослужбовці; з оплатою 50% вартості — члени сімей військовослужбовців. Скористатися знижками можуть лише ті з них, чий дохід не перевищує трьох прожиткових мінімумів.

— Чи передбачена грошова компенсація тим учасникам бойових дій, які не в змозі отримати путівку на санаторно-курортне лікування (не дійшла черга за рік чи з інших причин)?

— Виплата грошової компенсації замість санаторно-курортної путівки або компенсація вартості самостійного санаторно-курортного лікування особам, на яких поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» виплачується за їхнім бажанням у порядку та розмірі компенсації, затвердженої Постановою Кабміну від 17.06.2004 № 785. Але її розмір не має перевищувати середню вартість санаторно-курортної путівки. Її середня вартість обчислюється з розрахунку 35% розміру одного прожиткового мінімуму на 1 січня відповідного року для осіб, які втратили працездатність. Тобто якщо на 1 січня 2018 року прожитковий мінімум для таких осіб становить 1373 грн, то компенсація за путівку буде дорівнювати 480 грн. Тому значно доцільніше все ж таки знайти час для себе і свого здоров'я. Адже той, хто не знаходить часу на відпочинок, потім буде змушений шукати час на лікування.

Ольга МОСЬОНДЗ

ВОЛОНТЕР ІЗ ВІННИЦІ, ЯКИЙ МАЄ ВАДИ ЗОРУ, ВЖЕ ТРИ РОКИ РЕМОНТУЄ ПОСІЧЕНІ ОСКОЛКАМИ ФРОНТОВІ АВТІВКИ

Завдяки готовим прийти на допомогу майстрам Денису вдалося відремонтувати шість автомобілів

«Коли повністю втратив зір, міг би сидіти вдома й скиглити. Але це не для мене... Планую створити щасливу родину, стрибнути з парашутом, дочекатись миру»

«Ця «швидка» з 2014 року служила в Збройних Силах України. Цієї зими її зі швидкістю 30 км на годину пригнали у Вінницю. У ній працювали лише одна форсунка й наполовину — коробка передач. З електрики робочим було тільки дальнє світло. Ходова була жахлива, гальмувало лише одне колесо. Що стосується коліс, то гірше за ті, у які її було «взуто», можуть бути лише квадратні. Про зовнішній вигляд я взагалі мовчу. Ось таке «чудо» ми взялися відновити ще в лютому», — розповідає волонтер Денис Романовський про вже відреставрований Mercedes Sprinter

Фронтове авто вдалося відремонтувати за кілька місяців. Проте роботи було вдосталь. Чоловік признається, що впоратися самотужки навряд чи вдалось би. Долучилися спеціалісти, які на безплатній основі виконували ремонт, як-от з СТО «Доктор Дизель». Кожен працює за своїм профілем: хтось порихтував, хтось налагодив електрику, хтось пофарбував... Єдине, на що потрібні були кошти, — деталі. Але і їх придбали досить швидко.

Денис є волонтером іще з 2015 року. Спочатку допомагав знайомим, які пішли на війну: надсилав їм передачі через пошту й волонтерів. Але якось не вдалося відправити зібрані речі.

— Тоді з кумом Богданом подумали: чого б і самим не почати возити. Тим паче що автомобіль є. Щоправда, той легковий мікроавтобус треба було переобладнати на вантажний. Так і поїхали в район АТО. Але ту поїздку запам'ятаю на все життя. За три кілометри ми вісім разів ставали, поки зовсім не обламалися біля міста Ізюма, — пригадує Денис. — Та ще й поломка виявилася дуже серйозною, і ремонт потребував тривалого часу. Зупинився коло нас чоловік. Він мав такий бус, як і ми. Подумав, а тоді каже: «Тримайте ключі від моєї машини, перевантажуйте, що везете, і їдьте далі, хлопці ж чекають. Коли повернетеся, тоді й відремонтуємо машину». Так ми й зробили.

Із часом Денис вирішив ремонтувати фронтові автомобілі. Спочатку збирав гроші й платив за роботу, а віднедавна знайшов людей, які це роблять безкоштовно або власним коштом. Так шість авто вже на ходу та їздять у районі АТО.

— Рідко яка машина до нас приїжджає своїм ходом. Усі — на «сміття», — розповідає Денис. — Зараз розпочинаємо ремонт «буханки». Це уазик, який відпрацював на передовій три роки. Його нам пригнав боєць Олександр Балецький (позивний «Балу»). Та оскільки він помер, евакуаційний автомобіль передамо медикам у підрозділ, де служив «Балу». Плануємо, крім ремонту, дати автомобілю й позивний бійця. Так буде правильно.

Крім ремонту фронтових автівок, Денис Романовський створив з друзями громадську організацію «Вінсер», яка займається благодійністю та опікується незрячими. Для останніх вони проводять турніри із шахів та шашок.

— Я розумію їх, як ніхто інший, — говорить Денис. — У мене вроджена глаукома. І протягом життя потроху відмирав зоровий нерв, тому й зір я втрачав поступово. А останні два роки живу в суцільній темряві. Чомусь ніколи не акцентував на цьому своєї уваги. Тому впевнений: головне — бажання, тоді можна робити все, що цікаво, і насолоджуватися життям. У будь-якій важкій ситуації не варто опускати руки. Я майже нічим не відрізняюся від інших. Коли повністю втратив зір, міг би сидіти вдома й скиглити. Але це не для мене. Поруч завжди були рідні, друзі та кохана Людмила. Вона робить все для того, щоб нам було комфортно працювати. Тож тепер ми разом їздимо в район АТО, вона — за кермом. Попереду в нас багато справ. Планую створити щасливу родину, стрибнути з парашутом, дочекатись миру й нарешті зайнятися своїми очима. Дуже хочу знову побачити цей прекрасний світ.

Ярослава ЗОРІНА

«ПЛЕСТИ СІТКИ ПРИХОДЯТЬ АБСОЛЮТНО ВСІ: ВІД БІЗНЕСМЕНІВ ДО ШКОЛЯРІВ»

Сотні «кікімор», флісових «бандажів-згрівайок», каверів на шоломи та тисячі квадратних метрів маскувальних сіток відправили у район бойових дій волонтери вінницького осередку групи «Маскувальна сітка для Армії руками волонтерів». Таких ініціативних груп в Україні десятки, проте не кожна з них може похизуватися швидкими темпами виготовлення замовлень з передової.

— Наш проект був започаткований влітку 2014-го, — розповідає його ініціатор вінничанка Світлана Мірончак. — Розпочинали у звичайнісінькому гаражі: місця обмаль, та й рук бракувало. Тоді нас активно підтримали дружини військових, і ми вчасно виконували всі замовлення. За півроку нам надали приміщення в міській бібліотеці, до акції долучилися школи, підприємства, і справи пішли вгору.

Волонтерські маскувальні сітки, як правило, створюються на основі рибальських. Але у вінничан своя технологія: тут беруть за основу спеціально замовлені сітки і нав'язують виключно парашутну тканину. Вона якісніша, добре продувається, не шелестить, легка та міцна. Розуміються тут і на демаскуючих чинниках. Тож технологія виробництва залежить від специфіки підрозділу, що замовив продукт.

— Плести сітки приходять абсолютно всі: від бізнесменів до школярів, — говорить Світлана. — Люди приходять у вільний час і навіть в обідню перерву. Приміром, на цей момент працюють дівчата з обласної лікарні. Для одних це заняття стало залежністю, для других — своєрідним антидепресантом. Навіть вагітні приходять. Кажуть, заспокоюються, набувають психологічну рівновагу. Усі розуміють, для чого і куди повезуть цю продукцію, що неабияк надихає...

Волонтери працюють за принципом «ніхто не гість — ніхто не господар». Кістяк організації становлять близько 50 осіб. Це постійна кількість людей, які приходять допомагати. А от коли настає шкільна пора, то вже навчальні заклади долучаються, і обсяг роботи збільшується.

В середньому із сіткою розміром три на сім метрів волонтери вправляються за два дні. Хоча є й рекорд — один день.

— Наша допомога охоплює величезну територію: від Луганщини і до кордону з окупованим Кримом, — продовжує Світлана. — Там також ситуація напружена, постійно літають безпілотники, тому маскування — необхідність і на таких відносно спокійних ділянках кордону з окупованими територіями. Тож ми не ділимо хлопців на вінницьких-невінницьких. Є змога — допомагаємо всім, кому потрібен наш продукт.

Ярослава ЗОРІНА

Волонтерка Світлана Мірончак

ПСЕВДОВОЛОНТЕРСТВО ЯК НОВИЙ ВИД ШАХРАЙСТВА

ПІД ВИГЛЯДОМ ВОЛОНТЕРІВ-БЛАГОДІЙНИКІВ, ЯКІ НАЧЕБТО ОПІКУЮТЬСЯ ПОРАНЕНИМИ УЧАСНИКАМИ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ, ДІЮТЬ І ПРОЙДИСВІТИ

Київський метрополітен. Станція «Хрещатик». У вагон заходять двоє молодих людей.

— Ми збираємо кошти на потреби воїнів АТО, які перебувають у військовому госпіталі, — скоромовкою кажуть вони. — Пожертвуйте хто скільки може: ваші гроші врятують чиїсь життя.

Молодики починають повільно рухатися вагоном, зазираючи людям у вічі. Дехто, не витримавши їхніх поглядів, дістає гаманці. Для підтвердження своїх начебто добрих намірів вони витягують із кишені якийсь папір, пропонуючи всім охочим ознайомитися з його змістом. Доходить черга й до мене.

«У нашій клініці лікуються тяжкопоранені військовослужбовці, які потребують складних оперативних втручань. Прохання до всіх небайдужих людей допомогти коштами для їх проведення», — читаю я.

Під цим текстом — підпис начальника однієї з клінік Національного військово-медичного клінічного центру «ГВКГ», засвідчений печаткою. Мене це одразу насторожує: жодна з клінік цього закладу не має власних печаток. А з керівником підрозділу, підпис якого начебто засвідчує достовірність цього «документа», ми давні знайомі. На запитання, як його звати та яка його зовнішність, «благодійники» переглядаються й кажуть, що не пам'ятають, та одразу вислизають із вагона. Вийшовши з підземки, телефоную полковнику М. і стисло переповідаю цю історію.

— По-перше, на сьогодні в нас немає на лікуванні жодного атовця, — каже він. — А по-друге, для лікування бійців, зокрема оперативним шляхом, нас забезпечили всім необхідним.

Після цього випадку я звернувся в Головне управління Національної поліції в місті Києві з проханням прокоментувати його.

— Про такі інциденти вже надходили повідомлення, — розповідає заступник начальника відділу комунікацій Головного управління Національної поліції в місті Києві підполковник поліції Яна Неруш. — На них завжди виїжджають наші співробітники. Але, повірте, зловмисників досить проблематично затримати: вони наче інтуїтивно відчувають небезпеку, що наближається, і миттєво зникають.

Що стосується притягнення таких пройдисвітів до відповідальності, то 2015 року проти жителя столиці А. було порушено кримінальну справу за шахрайство: він відкрив в Інтернеті особовий рахунок і звернувся до людей із проханням перераховувати на нього кошти, які начебто потрібні для учасників АТО. Але встиг отримати від двох громадян лише три тисячі: ті щось запідозрили й звернулися до правоохоронців із відповідною заявою. Закінчилося все тим, що справу стосовно цього громадянина з обвинувальним актом було надіслано на розгляд у Дніпровський районний у місті Києві суд. Там її й по сьогодні «розглядають»…

Згадаймо 2014 рік. Із перших днів російської агресії небайдужі українці зробили величезний внесок у відновлення боєздатності українського війська. А в госпіталях, де лікувалися поранені вояки, щодня можна було побачити десятки волонтерів, які допомагали в розв'язанні багатьох проблем.

— Волонтери, надавши Збройним Силам, іншим військовим формуванням нашої держави величезну допомогу, сприяли, за великим рахунком, відродженню українського війська, — переконаний Юрій Бірюков, радник Міністра оборони України, який й сам багато зробив для того, щоб наша армія зміцніла. — Але згодом до цих чесних людей примазалися різні пройдисвіти, які вирішили таким чином поліпшити своє матеріальне становище. Їх не так уже й багато, але вони є. І про це потрібно говорити відкрито. Бо ж суспільство має знати як справжніх героїв-волонтерів, які ризикують власними життями, доставляючи в район бойових дій гуманітарні вантажі, так і негідників, котрі видають себе за них. І не лише в столичному метрополітені: географія їхньої злочинної діяльності охоплює практично всю країну.

> ***«До справжніх волонтерів згодом примазалися різні пройдисвіти, які вирішили таким чином поліпшити своє матеріальне становище»***

Житель одного з обласних центрів Анатолій М. розповідав містянам про бої на Донбасі, у яких він брав участь. А ще скаржився на долю, мовляв, поки воював, дружина кинула, позбавивши його даху над головою. Не забував поділитися враженнями й про полон, де над ним жорстоко збиткувалися. А в кінці кожної такої «сповіді» просив «допомогти копійкою, бо інакше доведеться вмирати голодною смертю». І довірливі люди жертвували «захиснику України» хто скільки міг. Згодом Анатолій став навідуватися й в редакції газет, різні благодійні фонди, представляючись там спецпризначенцем. Невідомо, скільки тривала б ця історія з видурюванням коштів, якби пройдисвіт не натрапив на журналістку Олену С., яку насторожила його чергова розповідь про «фронтові подвиги». Не переповідатиму їх, а скажу тільки, що невдовзі Анатолій опинився у відділку Національної поліції.

— Зважаючи на ту обставину, що своїми діями він не завдав суспільству значної шкоди й не становить загрози для навколишніх, не стали брати його під варту, — сказав у розмові зі мною старший лейтенант П., слідчий, який веде порушену проти Анатолія кримінальну справу за статтею 190 Кримінального кодексу України. — Яким буде вирок суду, спрогнозувати важко. Але покарання не буде надто жорстким: підсудний приходить на допити, щиро розкаюється в скоєному. Утім сподіватимемося, що цей випадок буде йому уроком на все подальше життя.

Розпізнати псевдоволонтерів дуже складно, оскільки вони вдаються до різних хитрощів. Наприклад, майстерно підробляють документи, які засвідчують їхню належність до відомих благодійно-волонтерських організацій, звернення головних лікарів медзакладів, які просять посприяти в лікуванні захисників України. Вищезгадана історія, що сталася зі мною, є зайвим підтвердженням того. Якби я спільно з іншими пасажирами вагона, а до цього йшлося, спробували вивести шахраїв на чисту воду, то могли б мати неприємності від правоохоронців: для цього ми не мали жодних, згідно із чинним законодавством, юридичних підстав. Відомі випадки, коли негідники укладають так звані угоди з дружинами, батьками загиблих або поранених бійців, зобов'язуючись усі зібрані кошти передати за призначенням. Останні, не будучи фахівцями з юриспруденції, щиро вірять, що так воно й буде.

— До мене підійшла жіночка років 40–45, розговорилися, і я розповіла історію мого сина, який на той час перебував у вінницькому госпіталі, — розповідає Марія Іванівна, жителька одного з райцентрів Вінниччини. — Жіночка щиро співчувала й згодом зі сльозами на очах запропонувала допомогти мені в його лікуванні, пообіцявши, що за зібрані кошти можна буде придбати дорогі ліки, які допоможуть поставити Мишка на ноги. Водночас вона попросила дати їй ксерокопію мого паспорта й розписку, що я згодна. Я погодилась не роздумуючи.

Минуло кілька місяців, а вона все не приходила. Яке ж було здивування Марії Іванівни, коли довідалася, що такі розписки пройдисвітці дали ще кілька її землячок.

Як же боротися із псевдоволонтерами? Це тривіальне запитання я поставив багатьом посадовим особам правоохоронних органів. Усі вони ввічливо мене вислуховували, але, крім застережень не бути надто довірливим, нічого іншого від них не почув.

— Псевдоволонтерство належить до шахрайства, та ще й такого, за яке зазвичай не притягують до реальної кримінальної відповідальності, — сказав у розмові зі мною один із них.

Сергій ЗЯТЬЄВ

Директор Департаменту комунікацій МВС України Артем Шевченко:

— Шахрайство, пов'язане з волонтерською діяльністю, є одним із найзаплутаніших і тому найскладніших у розслідуванні та доведенні вини злочинних діянь зловмисників. Адже ви, жертвуючи копійку, не вимагаєте в того, хто її збирає на благодійність, документального підтвердження подальшого її витрачання. І якщо ви не схопили шахрая за руку тієї миті, коли він витрачає пожертви на власні потреби, а не, скажімо, на потреби пораненого солдата, то вам буде вкрай складно довести, що він справді шахрай. Анатолія, який займався шахрайством і про якого ви пишете, удалося вивести на чисту воду лише завдяки тому, що журналісти спрацювали, як справжні слідчі, задокументувавши всі його розповіді про «бойове минуле», якого насправді в нього немає. Але так спрацювати можуть не всі…

Зважаючи на нинішню ситуацію з псевдоволонтерами, радив би українцям бути дуже обачними. І жертвувати кошти тільки тоді, коли є переконання, що вони підуть за призначенням. Недарма в Київському метрополітені під час руху потягу неодноразово попереджають про ризик стати жертвою таких «благодійників». І все ж… Якщо ви бачите підозрілих людей, звертайтеся до найближчого поліцейського патруля. Пам'ятайте, що ваша небайдужість допоможе не тільки покарати зловмисника, а й зберегти чесне ім'я справжнього волонтера.

ХРАМ СОЛДАТСЬКОЇ СЛАВИ НА ПЕЧЕРСЬКИХ ПАГОРБАХ

МЕМОРІАЛЬНИЙ КОМПЛЕКС «НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ» ЗА ЧАС ЙОГО ІСНУВАННЯ ВІДВІДАЛИ МАЙЖЕ 30 млн ОСІБ ІЗ 200 КРАЇН СВІТУ

Це дуже символічно, що меморіальний комплекс розташовано на високих київських пагорбах, поруч із Києво-Печерською фортецею XVIII століття. Тут кожен метр землі зберігає пам’ять історичних подій, зокрема й пов’язаних із визвольною боротьбою українського народу за свою свободу. От і відкритий 9 травня 1981 року на схилах стародавнього Дніпра меморіальний комплекс став скарбницею всенародного подвигу захисників України, храмом солдатської слави. Воїни-українці визволяли від фашистських окупантів не лише рідну землю, а й народи країн Європи в роки Другої світової війни. Тому не припиняється потік людей, які приходять сюди, щоб віддати шану творцям нашої Перемоги

«Батьківщина-мати» прикрашена віночком із маків і національними стрічками

Як повідомив генеральний директор Меморіального комплексу «Національний музей історії України в Другій світовій війні» заслужений працівник культури України Іван Ковальчук, за роки існування музею тут побувало майже 30 млн відвідувачів із 200 країн світу. Кожен із них, оглянувши експозиції, мав змогу пересвідчитися в тому, яким великим був внесок українського народу в Перемогу. На головній площі меморіалу встановлено багатофігурні скульптурні композиції. Вони ніби відтворюють дорогу війни, яку пройшли представники українського народу від перших боїв із гітлерівцями на західному кордоні до штурму Берліна. А в 16 залах музею розміщено реліквії, що розповідають про головного творця Перемоги — нашого воїна. Загалом фонд музею становить 300 тис. документів. На огляд відвідувачів представлено експонати, які розповідають про індивідуальні риси характеру бійців. Прикладом того є фронтовий щоденник, нагороди штурмана літака лейтенанта Ковальчука. В одному з повітряних боїв він зазнав важкого поранення спини. Після лікування повернувся у свій полк, літав у корсеті, долаючи сильний біль. Останній бойовий виліт здійснив 8 травня 1945 року.

На мармурових стінах меморіального комплексу золотом викарбувано назви 1152 військових частин і з’єднань, які отримали почесні найменування українських населених пунктів, котрі вони визволили від фашистських загарбників

В одному із залів є експозиція, що має символічну назву «У вічній пам’яті народу не закінчилася війна…» На «Стіні пам’яті» розміщено понад 6 тис. фронтових фотографій. Вони створюють своєрідний колективний портрет солдата-переможця. У центрі залу розміщено композицію «Стіл тризни», на якій представлено речі нехитрого солдатського побуту. Поміж ними — похоронки, як свідки трагічних доль захисників України. А зверху ніби пливе тужливий журавлиний ключ, створений із плащ-накидок та удовиних хусток. Жертовність і біль мільйонів українських жінок передають фотографії, розміщені в композиції «Вдови».

В інших залах, сформованих відповідно до конкретної теми війни, експонують зразки зброї, фронтові прапори дивізій, полків, фотографії бійців, їхні листи, щоденники. Представлені в експозиціях побутові речі, бойові нагороди, характеристики солдатів і командирів, інші реліквії створюють неповторний образ справжніх трудівників війни, передають відгомін того лихоліття.

На мармурових стінах меморіального комплексу золотом викарбувано назви 1152 військових частин і з’єднань, які отримали почесні найменування українських населених пунктів, котрі вони визволили від фашистських загарбників, і 252 партизанських формувань, що діяли на окупованій території України. Увічнено також прізвища понад 12 тис. Героїв Радянського Союзу. Багато з них отримали таке звання в боях за оборону України та визволення її від фашистських окупантів у роки Другої світової війни.

Після завершення цієї війни на долю багатьох українців випала участь у воєнних конфліктах на територіях більш ніж 20 країн світу. Ці сторінки історії відтворено в експозиціях меморіального комплексу «Трагедія і доблесть Афгану» та «На чужих війнах», матеріали яких присвячено цій темі. Багато учасників тих боїв не могли навіть уявити, що їм доведеться воювати вже на рідній землі з новоявленими окупантами. Передбачають, що на печерських пагорбах постане новий меморіал, матеріали якого буде присвячено героїчним захисникам України у війні на Донбасі. А поки що про їхні подвиги розповідають у центральній залі меморіалу. Два роки тому відбулась презентація експозиції про героїзм і мужність учасників АТО. Як повідомив Іван Ковальчук, уже тоді тут було зібрано кілька тисяч бойових реліквій — свідчень героїзму й мужності захисників України на Донбасі. Це фотографії бійців, особисті речі, форма Героїв України, прострелені кулями дороговкази з назвами населених пунктів. Експонати музею, які розповідають про подвиги захисників нашої Вітчизни, постійно поповнюють. Напередодні Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні тут з’явилася скульптурна композиція, присвячена українським «кіборгам».У повний зріст відтворено постаті героїчних захисників донецького аеропорту. Їхній величний подвиг, як і бойові справи творців Перемоги у Другій світовій війні, увічнено в музеї на печерських пагорбах.

Володимир ЧІКАЛІН

ЦІНА ПЕРЕМОГИ: УКРАЇНСЬКИЙ ВНЕСОК

Учасник установлення прапора Перемоги над Рейхстагом Олексій Берест

На завершальному етапі війни в складі чотирьох Українських фронтів було 60-80% українців

Перемога над нацистською Німеччиною в Другій світовій війні без України була б неможливою. Про це свідчать величезні втрати нашого народу у війні, участь його представників у Червоній армії, партизанському русі, збройних формуваннях країн — союзниць антигітлерівської коаліції, Українській повстанській армії.

У роки Другої світової війни українці мужньо били ворога на всіх фронтах. Із кожним роком частка бійців-українців постійно зростала. Якщо 1942 року вона становила близько 8% у діючій Червоній армії, то в 1944–1945 роках у складі чотирьох Українських фронтів — 60-80%. Під час війни саме українці одержали 2,5 млн орденів і медалей із загальної кількості 7 млн таких нагород за хоробрість і відвагу, понад дві тисячі українців стали Героями Радянського Союзу. Серед кавалерів трьох золотих Зірок — українець льотчик Іван Кожедуб, із 115 двічі Героїв 35 були українцями або вихідцями з України. До тих, що підняли прапор Перемоги над Рейхстагом, належить сум’янин Олексій Берест, якому посмертно присвоєно звання Героя України. Інший українець генерал Кузьма Дерев’янко 2 вересня 1945 року підписав Акт про капітуляцію Японії. Ця подія стала офіційною датою завершення Другої світової війни.

Багато українців виборювали незалежність своєї держави, воюючи як проти гітлерівських окупантів, так і проти сталінського режиму. Із цією метою вони створили власні військові формування. До них належать і вояки Української повстанської армії. Історики засвідчили майже три тисячі бойових зіткнень її воїнів з окупантами. У роки Другої світової війни багато українців воювали проти гітлерівських окупантів у складі армій країн антигітлерівської коаліції та партизанських загонів.

Україна належить до тих країн, які найбільше постраждали в роки Другої світової війни. Втрати українського народу становили 40-44% від загальних людських втрат СРСР. За час свого панування в Україні загарбники зруйнували й спалили 714 міст і селищ, 27 тис. сіл, вивели з ладу 16 150 промислових підприємств. Нацистська Німеччина завдала Україні загальних збитків на суму 1 трлн 200 млрд карбованців у цінах на початок війни.

Інф. «НА»

Григорій Ващенко

ГРИГОРІЙ ВАЩЕНКО: «ПЕДАГОГ БЕРЕ НАЙАКТИВНІШУ УЧАСТЬ У ТВОРЕННІ МАЙБУТНЬОГО СВОГО НАРОДУ»

У КВІТНІ МИНУЛО 140 РОКІВ ІЗ ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ВИДАТНОГО ПЕДАГОГА, ПСИХОЛОГА, УЧЕНОГО ГРИГОРІЯ ВАЩЕНКА

До часів незалежності ми знали як геніального лише одного педагога — засновника системи дитячо-підліткового виховання Антона Макаренка, який усе своє життя розробляв теорію й методику виховання в колективі, теорію сімейного виховання. Постать Макаренка радянська влада виокремлювала як єдиного талановитого педагога того часу, замовчуючи не менш видатну особистість у педагогіці — ученого й державника Григорія Ващенка, ім'я якого розкрилось українцям лише в останню чверть століття

Народився Григорій Ващенко в селі Богданівка, поблизу Прилук, у сім`ї дрібномаєтного дворянина. Здобувати освіту він почав у десятирічному віці в Роменському духовному училищі, а потім — у Полтавській духовній семінарії. «Моїми молодшими товаришами в семінарії були Симон Петлюра та Володимир Щепотьєв, який потім був професором і відомим ученим-літературознавцем, членом Союзу визволення України, засудженим 1930 року», — писав пізніше Ващенко.

1899 року Григорій вступив у Московську духовну академію. Процес навчання він вдало поєднував з участю в роботі українського гуртка та написанням літературних творів. Але «на священика не висвячувався, бо був розчарований поведінкою духовних осіб і професорів та студентів, що була далека від християнських норм». Так писав його учень — магістр із Брюсселя Омелян Коваль у передмові до полтавського видання роботи Ващенка «Виховний ідеал».

Під час ознайомлення з біографією Григорія Григоровича Ващенка вражає всеосяжна географія його педагогічної діяльності: де він лише не викладав! А розпочав він її з 1903 року, коли працював у Полтавській єпархіальній жіночій школі, потім у духовній школі в Кутаїсі. Після революції 1905 року Григорій Ващенко повернувся в Полтаву: викладав історію в комерційній школі. А вже через деякий час він був вимушений виїхати в Тихвін, що поруч із Петербургом, через бажання протистояти самодержавству. Та 1911 року він знову повернувся в Україну й навчав дітей у середніх школах Тульчина й Ромнів.

Після завершення Лютневої революції в Росії та в роки Українських визвольних змагань Григорій Ващенко став організатором учительських курсів і шкіл. 1918 року Григорій Григорович обійняв посаду доцента психології в Полтавському українському університеті, де викладав протягом року, аж поки його арештували денікінці. Після звільнення він учителював у селі Біликах на Полтавщині, там йому вдалося організувати процес навчання на національних засадах. «Це був найактивніший період у моєму житті, — писав Ващенко. — Я поставив завдання зробити з учительської школи в Біликах справжню українську педагогічну школу, що готувала б народних учителів-патріотів».

«На священика не висвячувався, бо був розчарований поведінкою духовних осіб і професорів та студентів, що була далека від християнських норм»

1927 року йому знову довелося тікати, того разу — від партійно-комсомольських органів. Він переїхав у Полтаву, де став професором і керівником кафедри педагогіки Полтавського педагогічного інституту, завідував аспірантурою при кафедрі педагогіки. Тоді педагог видав підручник із дидактики «Загальні методи навчання», головна ідея якого полягала в класифікації та характеристиці методів навчання, визначенні їхнього місця в процесі навчальної роботи.

У журналі «Шлях освіти» Григорій Ващенко надрукував свою статтю «Наслідки математичних тестів Вуді, переведених в школах Полтавської округи». Педагог проаналізував рівень технічних навичок у галузі математики, які мали учні сільських і міських шкіл Полтавщини.

— У фондах нашого музею можна безпосередньо ознайомитися з текстами цих робіт педагога та багатьох інших, — зазначає науковий співробітник Педагогічного музею України Алла Чорна. — З початку 1930-х почалася критика праць Ващенка радянською владою, і його позбавили звання професора. Щоб уникнути чергового арешту, педагогові довелося виїхати в Сталінград, де він став професором і завідувачем кафедри педагогіки місцевого пединституту. Напередодні та під час Другої світової війни він знову працював у Полтавському педагогічному інституті.

Добре усвідомлюючи, чим для нього може закінчитися перебування на окупованій території, він виїхав із сім'єю в Мюнхен, в американську зону окупації Німеччини. Там він обійняв посаду професора педагогіки в переведеному з Праги Українському вільному університеті й згодом очолив кафедру, а 1950 року став ректором Української богословської академії.

В еміграційний період Григорій Ващенко плідно працював над низкою монографій: «Виховний ідеал», «Виховання волі і характеру», «Основи естетичного виховання» та багатьох інших. Праці вченого з питань виховання молоді друкували в газетах і журналах діаспори: «Голос молоді», «Авангард», «Шлях молоді», «Українська трибуна».

2 травня 1967 року на 90-му році життя Григорій Ващенко помер. Його було поховано на цвинтарі Вальдфрідгоф у Мюнхені.

СПАДЩИНА ВЕЛИКОГО ПЕДАГОГА

Всеукраїнське педагогічне товариство імені Григорія Ващенка, створене у вересні 1995 року, ознайомлює українську громаду зі спадщиною видатного педагога. Першою із серії праць вийшла друком монографія Григорія Григоровича «Виховний ідеал», у якій педагог дав стислий аналіз розвитку української духовності від найдавніших часів до сучасності. Наступною була монографія «Загальні методи навчання», перевидана в Києві 1997 року.

Ващенко багато розмірковував над майбутнім нової української школи та вдосконаленням нових методів навчання в ній. Доречно навести кілька прикладів порад у книжці «Загальні методи навчання».

«Коли ми хочемо, щоб наша молодь, закінчуючи загальноосвітню школу, мала більш-менш окреслений світогляд, доцільно ввести в навчальний план школи хоч елементи філософії». У навчальних планах загальноосвітньої школи помітне місце має посісти рідна мова як «один із найдорожчих скарбів народу». «Сучасні складні обставини життя українського народу, — писав учений, — вимагають... від пересічного українця високої національної свідомості, знання історії свого народу, його традицій, його досягнень у галузі духовної й матеріальної культури, літератури, мистецтва й техніки».

Причину морально-психологічного занепаду українського народу вчений убачав у відсутності високої об'єднувальної, тобто державницької, ідеї. Він розумів, що «політична неволя скувала український народ, і він, як орел, опинився в клітці й не може розправити крила». Але в роки визвольних змагань високий патріотизм і мужність виявляли прості селяни та робітники. 1917–1922 роки позначилися великим піднесенням патріотизму українців, які боролися за свою державу. «Мужність героїв Крутів і Базару, легендарна мужність героїв УПА, — зауважував Ващенко, — не поступаються мужності запорозьких козаків. Слава про них шириться по всьому світу. Збудила до героїчної боротьби народні маси ідея вільної незалежної України».

Великий українець, великий трудівник на педагогічній ниві справедливо вважав, що ці приклади є запорукою того, що героїзм відродиться разом із національною свідомістю.

Обкладинка лондонського видання «Виховання волі і характеру»

Підготував Олександр ТЕРЕВЕРКО

В УКРАЇНІ ПОЧАВ ДІЯТИ 4G-ЗВ'ЯЗОК

Нарешті 4G-зв'язок почав діяти в Україні. Зв'язок четвертого покоління поки що діє точково: нині новий стандарт запущено тільки у 20 великих містах України. То що ж це таке — 4G і чому його запуск є приводом для оптимізму?

Що таке 4G?

Четверте покоління мобільного зв'язку — 4G, fourth generation, або LTE (Long Term Evolution). Тож 4G та LTE — це одна й та сама технологія бездротової передачі даних, до того ж найпоширеніша у світі.

Перші комерційні запуски 4G-мереж розпочались у 2009–2010 роках. За даними Ericsson, на кінець першого кварталу 2017 року в світі налічували 2,1 млрд LTE-користувачів. У 189 країнах світу працювала 591 мережа четвертого покоління.

Головна відмінність 4G від його попередників — більша швидкість. Мінімальна швидкість Інтернету 4-го покоління — 100 мегабітів за секунду, максимальна — 1 гігабіт за секунду.

Переваги 4G

Музичний трек у мережах 4G завантажиться за секунду. У 3G доведеться чекати 10 секунд буферизації, та ще й з перебоями.

Із 4G ролик завантажиться миттєво для перегляду його на Youtube в HD-форматі. У 3G потрібно буде від хвилини до п'яти хвилин, щоб повністю завантажити відео.

4G-системи «розумніші» за попередні покоління. Наприклад, коли в одному місці утворюється автомобільний затор, то більшість людей залазить у мобільний Інтернет. І якщо 3G починає гальмувати, 4G правильно перерозподіляє між своїми вежами призначені для користувача запити.

Які смартфони підтримують новий стандарт?

Купуючи смартфон, треба перевірити, чи підтримує він стандарт 4G. Наприклад, четверте покоління мобільного зв'язку підтримують усі iPhone, починаючи з 5-ї серії, а також смартфони Samsung, випущені з 2016 року. Перевірити можливість підключення можна в налаштуваннях пристрою.

Чи досить для користування LTE мати телефон і SIM-карту українського оператора?

Ні, цього не достатньо. Для користування стандартом четвертого покоління потрібна USIM-карта нового покоління, яка підтримує стандарт LTE. Із SIM-картами попередніх поколінь ви не зможете користуватися 4G-зв'язком, навіть якщо смартфон підтримує 4G-стандарт. Ви можете обміняти свою SIM-карту на нову зі збереженням номера в салоні вашого оператора, деякі оператори роблять це безкоштовно.

Скільки коштуватиме новий стандарт?

На сьогодні українські оператори — переможці 4G-тендера — декларують, що швидкісний Інтернет надаватимуть на умовах чинних тарифних планів. Це відповідає європейській практиці: більшість операторів не бере доплат за користування LTE. Водночас потрібно розуміти, що якщо ваш тарифний план передбачає помегабайтну оплату трафіку, рахунок за послуги може збільшитися, оскільки на високих швидкостях мегабайти «тікають» швидше.

Наостанку кілька цікавих фактів про 4G

— Перша 4G-мережа запрацювала у Швеції ще 2009 року.

— Обслуговування мережі 4G коштує для операторів мобільного зв'язку дорожче, аніж 3G.

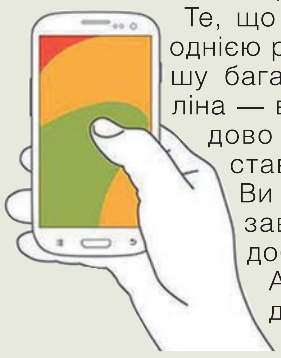
— На смартфонах під управлінням операційної системи Android та IOS індикатори підключення до 4G мають різний вигляд: у першому випадку — 4G, у другому — LTE.

— Окрім високої швидкості, 4G-мережа дає абонентам широкосмуговий доступ до Інтернету. Це значить, що користуватися мережею без збоїв зможе більша кількість абонентів. Така перевага буде відчутною в разі скупчення великої кількості людей, наприклад, на футбольному матчі.

ЯК ВИ ТЕЛЕФОН ТРИМАЄТЕ, ТАКИЙ І ХАРАКТЕР МАЄТЕ

Учені дослідили, що те, як людина тримає свій телефон, відображає її особистість. Є чотири основні способи, і кожен із них відповідає характеру людини. З'ясуйте, який він у вас!

Тримаєте телефон в одній руці і вводите текст великим пальцем

Те, що ви тримаєте телефон однією рукою, свідчить про вашу багатозадачність. Дисципліна — ваше друге ім'я. Ви чудово справляєтеся з поставленими завданнями. Ви зібрані, організовані, завжди розумієте, що добре, а що погано.

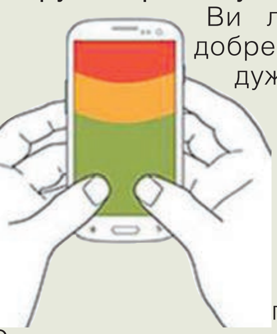
А ще ви — відкрита людина, любите бути в центрі уваги, говорити й розповідати про себе. Але вислухати іншу людину для вас — завдання не з легких.

Тримаєте телефон обома руками й вводите текст великим пальцем

Це свідчить про те, що ви закрита людина. Ваші почуття перебувають за сімома печатками. Намагайтеся бути м'якшими й відкритішими зі своїми близькими, і вони вас зрозуміють.

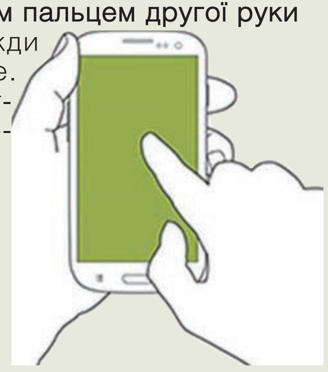
Тримаєте телефон обома руками, для набору використовуєте два великих пальці

Ви любите робити все добре, навіть ідеально, але дуже часто переживаєте, що могли щось випустити з уваги. З вашим завзяттям до роботи ви можете досягти дуже багато чого, не дайте невпевненості взяти гору!

Свого партнера ви любитимете всім серцем, адже ви просто не вмієте робити щось абияк.

Тримаєте телефон однією рукою, текст набираєте вказівним пальцем другої руки

Свої дії ви завжди добре обдумуєте. Вам властивий альтруїзм, заради благополуччя інших ви готові жертвувати своїми інтересами. Ви віддаєте перевагу тиші, домашньому затишку й проведенню часу у вузькому колі друзів. Ви не любите натовп і галасливі компанії. Так само у вас і в стосунках — тиха гавань. Сварки, драми, сльози й грюкання дверима — усе це не про вас.

СМІЄМОСЬ, ОТЖЕ, НЕ ЗДАЄМОСЬ!

НІЧНИЙ ДЗВІНОК

У квартирі завбуфета
Дзенькнув телефон.
— Я вас слухаю, — хазяїн
Пробурчав крізь сон.
А із трубки голос чути:
— Якщо не секрет,
Чи збираєтесь ви скоро
Відчинять буфет?
— Тю! — обурився хазяїн. —
Зараз глуха ніч.
А із трубки знову чути:
— Так у тім-то й річ.
Я у вашому буфеті
Під столом заснув,
А мене якийсь чудило
На замок замкнув...

Павло ГЛАЗОВИЙ

Дружина телефонує чоловікові на мобільний телефон:

— Ах ти безсовісний! Я вже змучилась тебе чекати, місця собі не знаходжу! Де тебе чорти носять?

— Люба! А чи ти пам'ятаєш ту чудову ювелірну крамницю, де ти побачила неймовірно гарне намисто й закохалася в нього з першого погляду?

— Так, звісно, пам'ятаю…

— Так от, люба. Я відпочиваю з друзями в барі навпроти!

***

Лежимо з дружиною на дивані, дивимось фільм. Мій телефон на кухні. Чую, мені прийшла sms-ка. Пішов на кухню. Глянув, а це від дружини: «Якщо ти вже встав, то зроби мені чаю».

Матеріали сторінки підготувала Наталія КОЗАК

«БЕРЕГИНЯ В ПОГОНАХ-2018»

У Збройних Силах України проходить Всеармійський конкурс серед військових медиків «Берегиня в погонах-2018» під гаслом: «Жіноча краса в однострої рятує життя». Конкурс проводиться у два етапи. Перший — регіональний: змагання з професійної майстерності, фізичної підготовки та жіночої вроди у військових частинах, військово-медичних закладах та установах ЗС України і фінальний, де переможниці першого етапу змагатимуться з професійної та фізичної підготовки, у творчому конкурсі.

Фото переможниць першого етапу конкурсу потрібно надіслати до редакції (на адресу: n_army@army.kiev.ua) до 25 травня 2018 року.

Детальніше про умови конкурсу читайте на сторінках газети «Народна армія» від 29 квітня 2018 року.

Старшина медичної служби Аліна Кишлали — старша медична сестра нейрохірургічного відділення Військово-медичного клінічного центру Південного регіону

Старший лейтенант медичної служби Крістіна Герасимчук — старший ординатор інфекційного відділення Рівненського військового госпіталю

Старший солдат медичної служби Оксана Сидоренко — операційна сестра операційного відділення Дніпровського військового госпіталю

Сержант медичної служби Юлія Мірошниченко — старша медична сестра відділення анестезіології, реанімації та інтенсивної терапії Запорізького військового госпіталю

Старший солдат медслужби Іванна Володько — операційна сестра хірургічного відділення військового мобільного госпіталю

Старший солдат медичної служби Ірина Гура — медична сестра хірургічного відділення Миколаївського військового госпіталю

Вакантні посади військовослужбовців військової служби за контрактом та працівників Збройних Сил України Розрахунково-аналітичного центру Збройних Сил України:

1. Помічник начальника центру з правової роботи, ШПК — «капітан», тарифний розряд 19.

Кваліфікаційні вимоги до кандидатів: освіта відповідного професійного спрямування.

2. Начальник інформаційного відділення, ШПК — «капітан», тарифний розряд 24.

Кваліфікаційні вимоги до кандидатів: освіта вища, з кваліфікацією «Хімік, офіцер військового управління тактичного рівня»

3. Начальник відділу екології, ШПК — «майор», тарифний розряд 25.

Кваліфікаційні вимоги до кандидатів: освіта вища, освіта вища, з кваліфікацією «Хімік, офіцер військового управління тактичного рівня»

4. Водій-хімік хіміко-радіометричної лабораторії, ШПК — «солдат». Кваліфікаційні вимоги до кандидатів: посвідчення водія категорії «С», «С1Е», «СЕ».

5. Водій автотранспортних засобів відділу екології, ШПК — «солдат». Кваліфікаційні вимоги до кандидатів:посвідчення водія категорії «В».

6. Бухгалтер, ШК — «працівник ЗСУ».

Кваліфікаційні вимоги до кандидатів: освіта відповідного професійного спрямування. Стаж роботи за фахом не обов'язковий.

7. Інженер-лаборант фізико-хімічної лабораторії, ШК — «працівник ЗСУ».

Кваліфікаційні вимоги до кандидатів освіта відповідного професійного спрямування. Стаж роботи за фахом не обов'язковий.

8. Радіотелеграфіст, ШК — «працівник ЗСУ».

Кваліфікаційні вимоги до кандидатів: освіта відповідного професійного спрямування. Стаж роботи за фахом не обов'язковий.

Довідкова інформація за телефоном: (044) 481-59-12.

Співбесіди проводяться за адресою: м. Київ, вул. Дегтярівська, 11В.

***

Кафедра військової підготовки Національного авіаційного університету (далі — кафедра) згідно з вимогами Інструкції про порядок заміщення на конкурсній основі вакантних посад науково-педагогічних працівників у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів, що належать до сфери управління Міністерства оборони України, затвердженої спільним наказом Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України від 19.10.2016 № 542/1255, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2016 року за № 1461/29591, оголошує конкурс на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників кафедри.

1. Посади, які заміщуються військовослужбовцями:

1.1. Управління:

1.2. Командування:

викладач, ШПК — «майор», посадовий оклад — 6340 грн.

2. Посади, які заміщуються працівниками Збройних Сил України:

2.1. Управління:

2.2. Командування:

викладач, т/к 18, посадовий оклад — 5656 грн.

Кваліфікаційні вимоги:

На посаду викладача на кафедру можуть призначатися особи, які мають ступінь вищої освіти «магістр» або «спеціаліст», досвід військової служби на посадах за фахом не менше трьох років; ступінь вищої освіти «магістр» або «спеціаліст», досвід військової служби на посадах за фахом не менше трьох років, видані навчально-методичні посібники, наукові праці, під час проведення конкурсу перевага надається особам, які мають статус учасника бойових дій.

Особи, які бажають взяти участь у конкурсі, подають до конкурсної комісії:

військовослужбовці — рапорт про участь у конкурсі, автобіографію, копії документів про вищу освіту, службову та медичну характеристику, довідку про проходження військової служби, письмову згоду на збір та обробку персональних даних;

цивільні особи — заяву про участь у конкурсі, автобіографію, копії документів про вищу освіту, копію трудової книжки, характеристику з місця роботи, копію паспорта, письмову згоду на збір та обробку персональних даних.

Копії документів про науковий ступінь, вчене (почесне) звання, список наукових праць (винаходів), а також документи, що підтверджують підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років (дипломи, сертифікати, свідоцтва), надаються кандидатами за наявності.

Останній день прийому документів кандидатів на участь у конкурсі на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників кафедри — 05.06.2018 (включно).

Дата проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників кафедри — з 07.05.2018 по 05.06.2018 року.

Документи подавати за адресою: 03048, м. Київ, вул. Медова, 1.

***

Інформація Яворівської КЕЧ району про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності з метою визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати для продовження (пролонгації) договорів оренди нерухомого військового майна, що знаходиться на балансі Яворівської квартирно-експлуатаційної частини району:

№ п/п	Опис об'єкта оцінки	Площа, кв.м	Адреса об'єкта оцінки	Запланована дата оцінки
1.	Нежитлова будівля інв. № 6, в/м № 3 під розміщення складу	139,4	Львівська обл., м. Городок, вул. Скітник, 173.	Фактична дата

Назва і місце розташування органу, що проводить конкурс: Яворівська квартирно-експлуатаційна частина району, адреса: 81000, Львівська обл., м. Яворів, вул. Львівська, 19.

Основні умови конкурсу:

Беруть участь суб'єкти оціночної діяльності, які отримали сертифікат суб'єкта оціночної діяльності, мають чинне кваліфікаційне свідоцтво оцінювача за відповідними напрямами оцінки майна та спеціалізаціями у межах таких напрямів, мають свідоцтво про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності, та у визначений надали необхідні документи.

Кінцевий термін прийому документів на конкурс:

Конкурсні пропозиції подаються в окремому конверті з написом «На конкурс», запечатаному печаткою учасника конкурсу. Кінцевий термін прийняття документів на конкурс — за 4 робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно). ***Конкурс буде проведено о 10.00 через 14 календарних днів після публікації повідомлення в газеті*** в Яворівській КЕЧ району за адресою: 81000, Львівська обл., м. Яворів, вул. Львівська, 19.

Телефон для довідок: (03259) 2–11-40;

Для участі в конкурсі учасник подає на розгляд конкурсної комісії такі документи:

1. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

2. Документація подається в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться, та включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності за встановленою формою; копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

3. Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо ціни виконання робіт, пов'язаних з виконанням робіт, а також строк виконання робіт.

Антоніні Негріводі — 22. Вона психолог батальйону механізованої бригади. Військовий однострій одягнула влітку 2017-го, після закінчення Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Майже одразу поїхала в район антитерористичної операції — до підрозділу, який боронив підступи до Маріуполя.

За цей час ця вродлива й життєрадісна дівчина перетворилася на справжнього бойового офіцера. Весь час вона серед бійців на передових позиціях. Тут її поважають і люблять. Як корінна одеситка, вона вміє підняти настрій бійцям витонченим гумором та цікавими історіями.

Євгеній СИЛКІН

МІЙ РІДНИЙ КРАЙ

ДЕ ЛЕГКИЙ БІЛИЙ ПАЛАЦ ПЕРЕРОСТАЄ В СЕРЕДНЬОВІЧНИЙ ЗАМОК...

ПОЄДНАННЯ РІЗНИХ ЕПОХ В ОДНОМУ АРХІТЕКТУРНОМУ КОМПЛЕКСІ — УНІКАЛЬНА ОСОБЛИВІСТЬ ПАЛАЦУ ГРАФА КСІДО, РОЗТАШОВАНОГО НА ПАГОРБІ КУРОРТНОГО МІСТЕЧКА ХМІЛЬНИКА, ЩО НА ВІННИЧЧИНІ

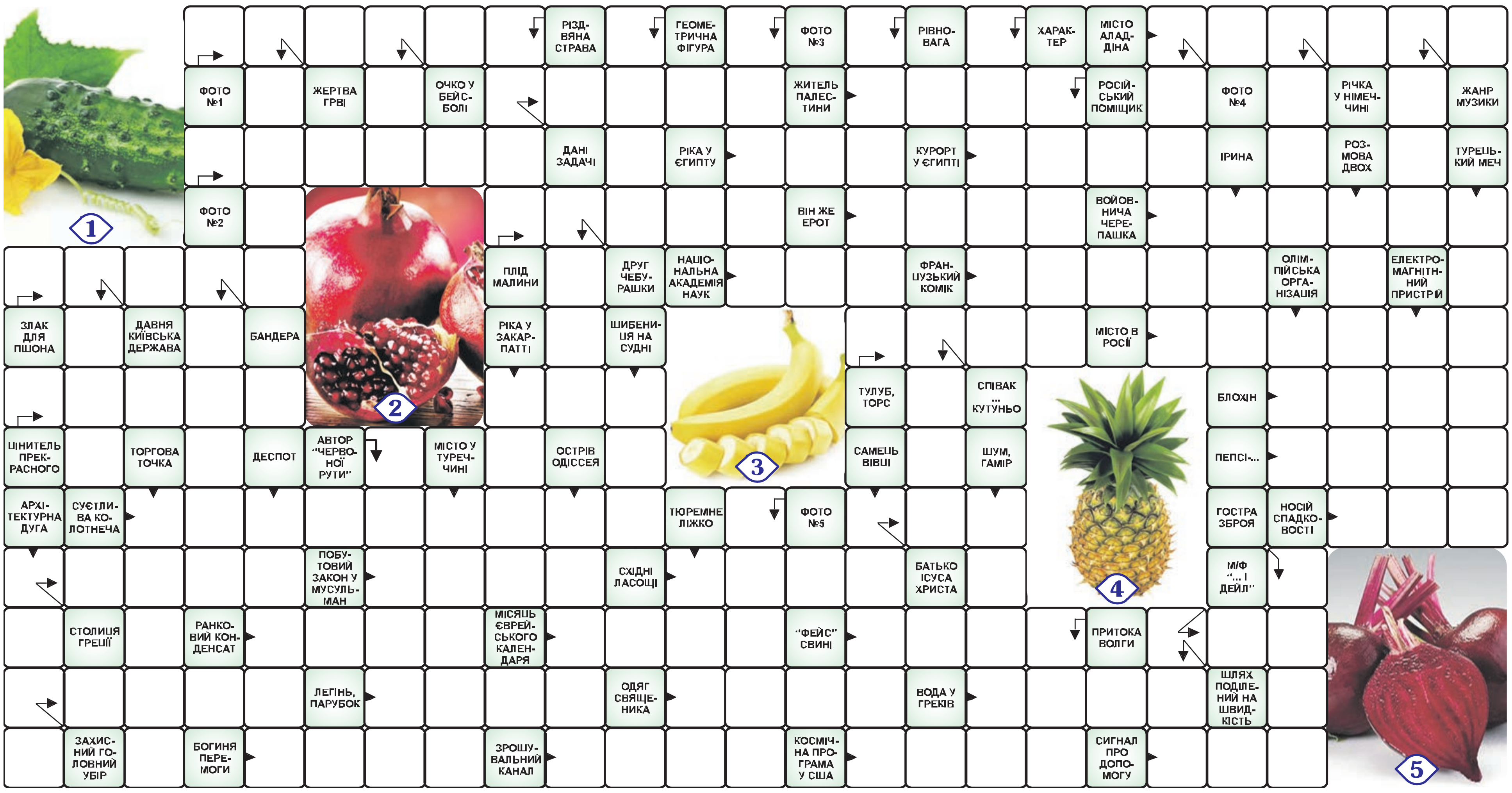
Якщо оглядати його з різних боків, то неможливо повірити, що це одна й та сама будівля. Збудований у 1911–1915 роках за проектом відомого архітектора Івана Фоміна палац поєднує в собі, здавалось би, непоєднувані стилі. З південного боку палац має вигляд типового панського будинку в білих тонах із витонченими колонами. А північну його частину, яка височить над Південним Бугом, немов вирубано з темно-сірого граніту. Вона нагадує давньоримський замок. Центральною спорудою незвичного ансамблю є старовинна восьмигранна вежа, яка збереглась із XVI століття. Ця споруда в часи турецького владарювання була мінаретом мечеті. А пагорб, на якому збудовано родинний маєток Ксідо, насипали місцеві селяни ще в XIV столітті для будівництва оборонного замку.

Маєток у післяреволюційні роки використовували під навчальний заклад, потім для НКВС, а в Другу світову тут були склади. 1964 року в палаці відкрився готель, який згодом закрили й розграбували. Сьогодні незвичайний палац графа Ксідо занепадає. У вцілілій вежі на громадських засадах було створено краєзнавчий музей Хмільника, у якому й зберігають історичні відомості про палац та історію краю.

Наталія ЯРМІЛКО

У архітектурі родинного маєтку Ксідо поєднані, здавалось би, непоєднувані стилі вишуканого білосніжного палацу та середньовічного замку

Сканворд підготував Василь СОЛТИС, Тернопіль

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА

НАРОДНА АРМІЯ

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2026 від 25.06.1996 р.

Газета надрукована у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф» (вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).

Наклад 30909 Замовлення 61701

Ціна вроздріб – договірна

Головний редактор Роман ДРАПАК

Чергові по номеру — Сергій ВОРОНКОВ, Роман ВУС

Провідний літературний співробітник — Наталія ЧИЖЕВСЬКА

Адреса редакції:
вул. Московська, 45/1, будівля 33, м. Київ, 01015

e-mail: n_army@army.kiev.ua

http://www.na.mil.gov.ua

Відділ передплати: тел.: (044) 285-70-12

Передплатний індекс — 68618

Pp — Реклама редакції (подається безкоштовно)
P — Реклама платна

Листування з читачами тільки на сторінках газети. Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора. При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.

ISSN 1029-9114